

**VÄHÄKYRÖN KUNTA  
MERIKAARTO**

**OSAYLEISKAAVA 2030**

**KAAVASELOSTUS**

# VÄHÄKYRÖ MERIKAARTO

## OSAYLEISKAAVA 2030

### SISÄLLYSLUETTELO

#### ALKUSANAT

#### 1 PERUSTIEDOT

##### 1.1 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

##### 1.2 SUUNNITTELUTILANNE

###### 1.2.1 Seutukaava

###### 1.2.2 Yleiskaava

###### 1.2.3 Asemakaava

###### 1.2.4 Rakennusjärjestys

###### 1.2.5 Rakennuskiellot

##### 1.3 POHJAKARTTA

##### 1.4 MAANOMISTUS

##### 1.5 VÄESTÖ

##### 1.6 TYÖPAIKAT

##### 1.7 RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

###### 1.7.1 Kokonaisrakenne

###### 1.7.2 Maankäyttö

###### 1.7.3 Palvelut

###### 1.7.4 Yhdyskuntatekninen huolto

##### 1.8 LUONNONYMPÄRISTÖ

##### 1.9 ERITYISPIIRTEET JA SUOJELUKOhteet

###### 1.9.1 Rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet

###### 1.9.2 Esihistorialliset kiinteät muinaisjäännökset

###### 1.9.3 Luonnonmaiseman erityiskohteet

###### 1.9.4 Luonnonvarat ja niiden suojelu

##### 1.10 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

##### 1.11 KESTÄVÄ KEHITYS

#### 2 TAVOITTEET

##### 2.1 YLEISTAVOITTEET

##### 2.2 TAAJAMAN RAKENNE

##### 2.3 ASUINYMPÄRISTÖ

##### 2.4 PALVELUT JA TEOLLISUUS

##### 2.5 VIRKISTYS JA ULKOILU

##### 2.6 LUONNONYMPÄRISTÖ, MAISEMA, SUOJELU

##### 2.7 MAA- JA METSÄTALOUS

## 2.8 LIIKENNE JA TEKNINEN HUOLTO

# 3 OSAYLEISKAAVA JA SEN PERUSTELUT

## 3.1 YLEISPERUSTELU JA KUVAUS

## 3.2 MITOITUSPERUSTEET

3.2.1 Asuminen

3.2.2 Teollisuus

3.2.3 Yksityiset palvelut

3.2.4 Julkiset palvelut

3.2.5 Virkistysalueet

3.2.6 Tekninen huolto

## 3.3 MAANOMISTUS

## 3.4 ALUEVARAUKSET JA KAAVAMÄÄRÄYKSET

3.4.1 Asuminen

3.4.2 Keskustatoimintojen alueet

3.4.3 Yksityiset palvelut

3.4.4 Julkiset palvelut

3.4.5 Teollisuusalueet

3.4.6 Maatalouden talouskeskukset, sikalat

3.4.7 Maa- ja metsätalousalueet

3.4.8 Virkistysalueet

3.4.9 Loma- ja matkailualueet

3.4.10 Erityisalueet

3.4.11 Liikennealueet

3.4.12 Vesialueet

## 3.5 TIESTÖ JA TEKNINEN HUOLTO

## 3.6 LUONNONYMPÄRISTÖ

## 3.7 ERITYISKOHTEET, SUOJELU

## 3.8 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

## 3.9 YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

## 3.10 KESTÄVÄ KEHITYS

# 4 TOTEUTTAMINEN

## 4.1 RAKENNUSPAIKKOJEN KÄYTTÖÖNOTTO YLEISKAAVA-ALUEELLA

## 4.2 TIESTÖ JA TEKNINEN HUOLTO

## 4.3 MAATALOUDEN ASEMA YLEISKAAVAA TOTEUTETTAESSA

## 4.4 RAKENTAMINEN MT- JA MT-1-ALUEILLE

## 4.5 OIKEUSVAIKUTUKSET

## 4.6 KAAVOITUSOHJELMA

# 5 SUUNNITTELUVAIHEET

**LIITTEET:**

- OSAYLEISKAAVA-ALUEEN SIJAINTI
- OTE SEUTUKAAVASTA
- ASEMAKAAVA
- NYKYINEN ASEMAKAAVA-ALUE
- MAANKÄYTÖLLINEN PERIAATERATKAISU
- LUONNONOLOSUHTEET
- KUNNAN MAANOMISTUS
- JULKISET PALVELUT
- MAATALOUDEN TALOUSKESKUKSET, SIKALAT
- TEKNINEN HUOLTO
- LIIKENNEVERKKO
- KEVYEN LIIKENTEEEN VÄYLÄT
- VIRKISTYS, URHEILU
- SUOJELU, LUONTOKOhteet, MUINAISMUISTOT
- SUOJELU, RAKENNUKSET, KULTTUURIYMPÄRISTÖT
- JOET JA VALTAOJAT. SUOJELUTOIMET VILJELYN YHTEYDESSÄ.
- VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE.
- OSA-ALUEJAKO. PALVELUIDEN SAAVUTETTAVUUS
- KAAVOITUSTARVE
- TULVA-ALUEET
- PÖYTÄKIRJOJA, LAUSUNTOJA

## ALKUSANAT

Vähänkyrön Merikaarron taajamaa varten laadittiin alustavia osayleiskaavallisia luonnoksia 1990-luvun alussa. Työ jäi kuitenkin tuolloin odottamaan liikenteellisiä ja eräitä muita ratkaisuja.

Viime vuosien kuluessa sekä kunnan olosuhteissa että yhteiskunnassa yleensäkin ja myös asioiden keskinäisessä arvostuksessa ja suunnitelun menetelmissä on tapahtunut suhteellisen suuria muutoksia, josta syystä katsottiin nyt olevan aihetta aloittaa yleiskaavan laatiminen uudstaan. Päätöksen vaikutti myös uuden maankäyttö- ja rakennuslain voimaantulo vuoden 2000 alussa ja sen aiheuttama uusi tilanne.

Yleiskaavan laatimisen yhteydessä kaavoitusprosessi kokonaisuudessaan käydään läpi ja ratkaisut mietitään uusien olosuhteiden pohjalta alusta lähtien uudelleen.

Osayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena oikeusvaikutteisena osayleiskaavana, jolloin se saa kaikki lain säätämät oikeusvaikutukset.

Yleiskaavatyön maankäytön ja ympäristösuunnittelun osuudesta on vastannut insinööri- ja arkkitehtitoimisto Plan-Ark Oy, missä suunnittelu- ja selvitystyön on tehnyt maanmittausinsinööri Veli Vähämäki.

Vähänkyrön kunnan edustajina suunnittelutyötä ovat ohjanneet kunnanjohtaja Jouni Haapaniemi, tekninen johtaja Tapani Lehto ja maanmittausteknikko Juha Vahvaselkä sekä asianomaiset kunnan luottamuselimet.

Luontoselvityksen on tehnyt biologi fil.kand. Tuija Warén sekä rakennusten ja rakennettujen ympäristöjen inventoinnin Huk Anneli Björkvist.

Tämä raportti sisältää Vähänkyrön Merikaarron osayleiskaavan selostuksen liitteineen.

Plan-Ark Oy  
28.8.2003

# 1 PERUSTIEDOT

## 1.1 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Osayleiskaava käsittää liitteessä 1 esitetyn alueen. Alueeseen kuuluvat varsinaisen taajamakeskuksen lisäksi sen ympäristössä ja Kyrönjoen varsilla sijaitsevat tiheimmän kyläasutuksen alueet ja haja-asutusalueet. Kaava-alue ulottuu kirkonseudun yleiskaava-alueen länsirajasta länteen Vähänkyrön ja Mustasaaren kuntien väliselle rajalle.

Kaava-alueen pinta-ala on kokonaisuudessaan noin 1 400 ha. Merikaarosta Vähänkyrön kirkolle on matkaa noin 5 km, Vaasaan noin 25 km ja Seinäjoelle noin 50 km.

## 1.2 SUUNNITTELUTILANNE

### 1.2.1 Maakuntakaava (seutukaava)

Vähänkyrön kunta kuuluu Pohjanmaan liiton alueeseen. Seutukaavan virkistys- ja suojelualueita koskeva vaihekaava 1 on vahvistettu 30.7.1981. Vaihekaava 1:n tarkistus sekä asutusrakenneseutukaava (vaihekaava 2) vahvistettiin 26.9.1988. Samassa yhteydessä on vahvistettu myös asutusrakennetta koskevat varaukset.

Luonnonvaroja, kulttuurimaisema-alueita ja liikennettä koskevien varausten ja vahvistetun kaavan tarkistusten osalta seutukaava (seutukaava 3) on vahvistettu 11.4.1995.

Uuden maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen maakuntakaavan laatiminen on vireillä. Maakuntakaavaehdotus on valmis.

Seutukaavan yhteydessä on kartoitettu alueen melontareittimahdollisuuksia. Sellainen mahdollisuus on mm Kyrönjokea pitkin ja siihen liittyen on mahdollista sijoittaa palvelupaikka Sausossa ja levähdyspaikka Kolkissa.

Alueella ei ole muinaismuistoja eikä seutukaavassa ole osoitettu pohjavesi-, sora-, turve-, kallioperä-, kiviaines- tms luonnonvaroja koskevia aluevarauksia tai suojelukohteita eikä harjualueita.

Alueella ei ole Natura-kohteita.

Rakennushistoriallisesti tai -taiteellisesti arvokkaina kohteina seutukaavaliiton luettelossa todetaan Kolkin talo, Kolkinkosken mylly, Merikaarron mylly ja Merikaarron riippusilta.

Alue kuuluu suurelta osin Valtakunnallisesti arvokkaaseen Kyrönjoen maisema-alueeseen, joka varataan maakuntakaavassa rajaukseltaan tarkennettuna vastaavana kohteena merkinnällä ma.

Maakuntakaavan laatiminen uuden lain mukaisesti on vireillä.

### 1.2.2 Yleiskaava

Merikaarron aluetta varten ei ole aikaisemmin laadittu yleiskaavaa.

### 1.2.3 Asemakaava

Vähänkyrön Merikaarron ensimmäinen asemakaava laadittiin 1970-luvun alussa. Sen jälkeen asemakaavaan on tehty lukuisia muutoksia ja laajennuksia. Koko Merikaarron asemakaavaa koskeva muutos- ja laajennustyö (asemakaavan siirto uudelle pohjakartalle) tehtiin 1990-luvulla ja vahvistettiin 16.12.1996.

### 1.2.4 Rakennusjärjestys

Vähänkyrön kunnan rakennusjärjestys on hyväksytty valtuustossa 15.1.1992.

### 1.2.5 Rakennuskiellot

Osayleiskaava-alueella ei ole voimassa rakennuskielloja.

## 1.3 POHJAKARTTA

Yleiskaavan pohjakarttana on käytetty peruskartan aineistoa sekä laatimisaikanaan soveltuvin osin asemakaavan pohjakartan aineistoa.

Peruskartan aineisto on skannatussa rasterimuodossa (TIF) ja hankittu Maanmittauslaitokselta 19.6.2001 (Maastotietokanta, NKRK. Formaatti MapInfo, kuvaustekniikka luotu harmaansävyiseksi).

Osayleiskaava on numeerisessa vektorimuodossa MapInfo 6.0.

## 1.4 MAANOMISTUS

Osayleiskaava-alue on pääosin yksityisessä omistuksessa. Kunta omistaa alueella suhteellisen paljon alueita. Ne selviävät karttaliitteeltä.

## 1.5 VÄESTÖ

Vähänkyrön kunnan asukasluvun kehitys on ollut oheisen taulukon mukainen:

| Vuosi                | 1960 | 1970 | 1975 | 1980 | 1985 | 1990 | 2000 | 2030 |
|----------------------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| Koko kunta           | 4326 | 4222 | 4397 | 4570 | 4912 | 4965 | 5000 | 5500 |
| kirkonseutu          | 1299 | 1923 | 1924 | 1970 |      |      |      | 2300 |
| Merikaarto           |      |      |      |      |      |      |      |      |
| - asemakaava-alue    |      |      |      |      |      | 800  | 1500 |      |
| - osayleiskaava-alue |      |      |      |      |      | 1200 |      |      |
| - yhteensä           |      |      |      |      |      | 1300 | 2200 |      |

Vuoden 1999 alussa kunnan väkiluku oli 4855 asukasta.

Ennuste kunnan väkiluvuksi taloussuunnitelmassa 1998-2000 on vuonna 2000 noin 5000 asukasta.

Väestön kasvu on viime vuosina painottunut Merikaartoon.

## 1.6 TYÖPAIKAT

### Yksityiset palvelut

Vähänkyrön Merikaarron yksityis palvelut sijoittuvat pääosin Holttilan ja Sauson alueille mutta niitä on myös muualla alueella. Tällä hetkellä erilaisia yksityisiä palveluyrityksiä on seuraavasti:

|                               |       |
|-------------------------------|-------|
| - Päivittäistavaraliike       | 1 kpl |
| - Tekstiili- ja vaatetusliike | 1 kpl |
| - Grilli                      | 1 kpl |
| - Pankki                      | 1 kpl |
| - ATK-tilipalvelu             | 1 kpl |
| - Perunkirjoituspalvelu       | 1 kpl |
| - Markkinointi ja edustus     | 5 kpl |
| - Kosmetiikkapalvelu          | 1 kpl |
| - Siivouspalvelu              | 2 kpl |
| - Sähköasennukset             | 1 kpl |
| - Maatalousneuvonta           | 1 kpl |
| - Autoilijat                  | 3 kpl |
| - Kuljetusliike               | 1 kpl |
| - Lähettipalvelu              | 1 kpl |
| - Entisöintipalvelu           | 1 kpl |
| - Lasिताiteilija              | 1 kpl |
| - Tekniset mittaukset         | 1 kpl |

Yksityisissä palveluyrityksissä on tällä hetkellä työntekijöitä kaikkiaan 47 henkeä.

### Julkiset palvelut

Julkisia palveluita Merikaarrossa on seuraavasti:

- Kirjasto
- Neuvola
- Perhepäivähoitajia

Toimivan koulu oppilasmäärä on:

|                        | oppilaita vuonna |      |      |             |
|------------------------|------------------|------|------|-------------|
|                        | 1999             | 2000 | 2002 | 2003 (enn.) |
| - Merikaarron ala-aste | 136              | 140  | 138  | 138         |

Julkisen palvelun sektorilla on työntekijöitä tällä hetkellä noin 30 henkeä.



## Teollisuusyritykset

Merikaarrossa on teollisuusyrityksiä seuraavasti:

|   |                              |       |
|---|------------------------------|-------|
| - | Ompelimot                    | 2 kpl |
| - | Painopalvelu                 | 1 kpl |
| - | Puutyöt                      | 1 kpl |
| - | Maalauspalvelu               | 1 kpl |
| - | Lakkaamo                     | 1 kpl |
| - | Automaalaamot                | 2 kpl |
| - | Haitta- ja tuholaiistorjunta | 1 kpl |
| - | Metalliyritys                | 1 kpl |
| - | Metsäkoneyritys              | 1 kpl |
| - | Autokorjaamo ja rengasliike  | 2 kpl |
| - | Moottoripyöräkorjaamo        | 1 kpl |

Työntekijöitä teollisuudessa on kaikkiaan noin 53 henkeä.

**Maa- ja metsätaloudella** sekä siihen liittyvällä sikataloudella on aika tärkeä merkitys Vähänkyrön Merikaarron ammattijakautumassa.

Osayleiskaava-alueelle sijoittuu 44 maatalouden talouskeskusta.

Nautakarjaa on 4 taloudessa sekä kanoja 1 taloudessa (n.1200 kanaa). Kasvinviljelyä harjoitetaan 37 taloudessa.

Siankasvatusta harjoitetaan kaikkiaan 8 yksikössä, joissa on sikala. Sikojen määrä vaihtelee 10-780 kpl.

Työpaikkoja maatalouden talouskeskuksissa on tällä hetkellä koko- tai osa-aikaisesti noin 50 kpl.

## 1.7 RAKENNETU YMPÄRISTÖ

### 1.7.1 Kokonaisrakenne

Vähänkyrön Merikaarron asutus on perinteisesti sijoittunut suhteellisen pitkälle välille Kyrönjoen varrelle ja sen varrella oleville mäkialueille. Kyrönjoki jakaa taajaman tiiviimmin rakennetun alueen kahteen osaan. Joen eteläpuolella on perinteinen Merikaarron keskusta, jossa myös pääosa alueen palveluista sijaitsee (Annala, Holttila, Karra, Sauso). Joen pohjoispuolelle sijoittuu osittain joen varressa olevaa taaja-asutusta (Kolkki) sekä kauemmaksi, peltoaukean takaisin metsärinteisiin sijoituvia kyläasutuksen alueita, esimerkiksi Järvenkylä.

Merikaarron taajamarakenne on asemakaavoitettujen alueiden osalta säilynyt suhteellisen tiiviinä. Etelärannan uusi asemakaava-alue on muusta taaja-asutuksesta hieman erilleen sijoittuva asuinalue.

Myös kaavan ulkopuolisille alueille sijoittuu vanhastaan asutusta, joka on levinnyt

tienvarsiasutuksena Kyrönjoen rannoille, viljelysaukeiden reunoille sekä mäkimaille.

Talouskeskuksien lisäksi näille lievealueille sijoittuu myös omakotiasutusta.

### 1.7.2 Maankäyttö

Merikaarron tämänhetkinen maankäyttö ilmenee pääpiirteissään kartaliitteestä.

### 1.7.3 Palvelut

Merikaarron taajaman palveluvarustus on suhteellisen monipuolinen.

Yksityiset ja julkiset palvelut sijaitsevat enimmäkseen asemakaavoitetulla alueella ja sen läheisillä lievealueilla. Yksityiset ja julkiset palvelut on lueteltu edellä kohdassa 1.6.

### 1.7.4 Yhdyskuntatekninen huolto

Merikaarron taajama on asemakaavoitetun alueen osalta viemäröinnin piirissä. Taajama lievealueineen on vesijohtoverkoston piirissä. Jäteveden puhdistamo sijaitsee yleiskaava-alueella joen pohjoispuolella Kolkissa.

Tiestö on yleiskaava-alueella olemassa. Uusia asuntoteitä tarvitaan jatkossa lähinnä taajama-alueella ja sen lievealueilla, jossa jatkorakentamista toteutetaan asemakaavojen tai tarkennettujen osayleiskaavojen perusteella.

Yhdyskuntatekniset verkostot selviävät liitekartalta.

## 1.8 LUONNONYMPÄRISTÖ

Osayleiskaava-alue sisältää seuraavat maisemalliset pääelementit:

- Varsinaiset taajan asutuksen alueet, jotka sijaitsevat pääasiassa alueen länsiosassa Annalan-Holtilan-Karran alueella joen eteläpuolella sekä Kolkkin alueella joen pohjoispuolella. Tiheämmän asutuksen aluetta jo vanhastaan on myös Sauson alueella joen molemmilla puolilla. Alueet on Sauson aluetta lukuunottamatta rakennettu pääosin asemakaavan mukaisesti.

Näillä tiheämmän asutuksen alueilla metsävyöhyke ja asutut tonttialueet ulottuvat jokeen saakka eikä niiden kohdalla ole sellaisia jokilaakson viljelyksiä kuin muualla joen varressa.

- Asemakaava-alueen ulkopuoliset jokivarren nauha-asutusalueet sijoittuvat sekä joen etelä- että pohjoispuolelle.

- Erillisen elementin muodostavat taajamasta erillään sijaitsevat, viljelysaukioiden takaisille metsänranta- ja metsä- sekä mäki-alueille sijoittuvat kyläasutuksen alueet, esimerkiksi Järvenkylä. Erikoisen asutusryhmän muodostavat kaava-alueen itäosassa joen eteläpuolella olevat Saarensivun asuttu mäki-alue sekä Torkkolan asutustihentymä.

- Jokea seuraavan tienvarsiasutuksen takamaastossa avautuvat joen molemmilla puo-

lilla paikoin laajahkot avoimet peltoalueet ja muodostavat varsinaisen jokilaakson, vaikkakin maasto on hyvin tasaista.

- Joen pohjoispuolella tasaisen avoimen viljelysaukion keskellä kohoaa maisemaan vaihtelua antavina pari korkeampaa mäkipumppareta: Kiviniemenmäki ja Haavistonmäki.
- Peltojen ja sen taakse sijoittuvien kyläalueiden takana kohoavat enimmäkseen metsäiset rinnealueet ja niiden takana ovat laajat metsäalueet.

## 1.9 ERITYISPIIRTEET JA SUOJELUKOhteET

### 1.9.1 Rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet

Vaasan läänin seutukaavaliiton luettelossa vuodelta 1978 on osoitettu kohteina kaava-alueella:

- Kolkin talo, Kolkkila, R I(ulkoasu), III.
- Kolkinkosken mylly, Kolkkila. Hirsistä salvottu laudoittamaton rakennus kosken partaalla, R III.
- Merikaarron mylly, Merikaarto. II-kerroksinen hirsirakennus, rakennettu v. 1915 kosken partaalle, RH III
- Merikaarron riippusilta, Merikaarto. Peräisin vuosisadan alusta. R I.

Alueella on myös säilynyt useita vanhoja pohjalaistaloja, joiden peruskorjaaminen ja pitäminen asuinkäytössä olisi omiaan rikastuttamaan taajama-alueita. Rakennusten ja kulttuuriympäristöjen osalta asiaa on täydennetty työn yhteydessä.

### 1.9.2 Esihistorialliset kiinteät muinaisjäännökset

Museoviraston antaman lausunnon mukaan alueella ei ole muinaismuistolain rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä.

### 1.9.3 Luonnonmaiseman erityiskohteet

Kyrönjokilaakso kokonaisuudessaan ja varsinkin laajoine viljelysaukioineen muodostaa valtakunnallisesti arvokkaan maisemakokonaisuuden ja se kuuluu ympäristöministeriön kokoamaan kohteita koskevaan luetteloon. Peltoaukeiden yli eräiden kyläalueiden suuntaan löytyy mahtavia näkymiä.

Kyrönjokilaakson kuvaus selviää tarkemmin liitteestä.

Yksittäisiä kohteita ovat mm:

- Kyrönjokeen pistävät niemekkeet, kuten Kuljunsaaari, Navittasaari ja Kaivanto sekä Kyrönjoen saaret ja kosket.
- Edellä jo todetut tasaisesta peltomaisemasta poikkeavat maastokohteet kuten Kiviniemenmäki, Haavistonmäki ja Saarensivun asuinmäki.
- Isosaaren avoin peltoalue Kyrönjoessa.

### 1.9.4 Luonnonvarat ja niiden suojele

Osayleiskaava-alueella ei ole sellaisia luonnonvaroja kuten pohjavesialueita, soraesiintymiä, turve-esiintymiä, soita, kallioesiintymiä tms, jotka vaatisivat yleiskaaressa suojelemerkkintöjä.

## 1.10 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Osayleiskaavoituksen yhteydessä ei ole tehty erillisselvitystä ympäristön häiriötekijöiden vaikutuksista.

Merkittävimmät häiriötekijät ovat:

- Seututie 717, joka kulkee alueen läpi joen eteläpuolella, sekä joen pohjoispuolella oleva yhdystie 17743 ja yhdystie 17746 (Kolkintie) jotka aiheuttavat jonkin verran ilman saasteita ja meluhaittoja ympäristöönsä.

Liikennemäärä tulee ennusteen mukaan olemaan:

- seututiellä 717 noin 3200 autoa/vrk,
- yhdystiellä 17743 noin 300 autoa/vrk,
- yhdystiellä 17746 noin 2000 autoa/vrk.

Liikenteestä johtuva melu on ulkotilassa 55 dB(A) seuraavilla etäisyyksillä:

- seututien 717 varressa (50 km/t)-alueella noin 50 metrin päässä tiestä ja (70 km/t)-alueella noin 70 metrin etäisyydellä tiestä,
- yhdystien 17743 varressa (50 km/t) noin 10 metrin etäisyydellä tiestä,
- yhdystien 17746 varressa (50 km/t) noin 40 metrin päässä tiestä.

Muiden teiden varrella liikenne on niin vähäistä, että sen melu ei ole haitallista.

- Alueen läpi virtaa Kyrönjoki, jolla monien positiivisten tekijöidensä ohella on alueen kannalta olemassa tietty, käytännössäkin vaikuttava, tulvariski. Korkeustaso, jonka alapuolelle ei rakentamisen yhteydessä saa sijoittaa kostuessaan vaurioituvia rakenteita, on:

- |                                     |                  |
|-------------------------------------|------------------|
| - kaava-alueen länsipäässä          | + 7,80 m (N60),  |
| - Kolkinkosken alapuolella          | + 7,90 m (N60),  |
| - Kolkinkosken yläpuolella          | + 8,35 m (N60),  |
| - Merikaarronkosken alapuolella     | + 8,65 m (N60),  |
| - Merikaarronkosken yläpuolella     | + 9,65 m (N60),  |
| - Merikaarron riippusillan kohdalla | + 9,95 m (N60),  |
| - 1,5 km riippusillasta itäänpäin   | + 10,55 m (N60), |
| - Torkkolan kävelysillan kohdalla   | + 10,85 m (N60), |
| - Kaava-alueen itäpäässä            | + 10,90 m (N60). |

- Oman "haittatekijänsä" alueella muodostavat sikalat, jotka on huomioitava uusien asuinalueita varattaessa.

Kaava-alueella sen eri osissa on yhteensä 8 sikalaa. Eläinten lukumäärä vaihtelee välillä 10-780 sikaa.

## 1.11 KESTÄVÄ KEHITYS

Kestävä kehitys on periaate, jonka tulee sisältyä läpäisyperiaatteella koko kaavoitusprosessiin. Seuraavassa tarkastellaan kestävästä kehitystä omana osa-alueenaan, kiinnittäen kuitenkin huomiota niihin yhteyksiin, jotka sillä on muihin osa-alueisiin.

Kaavoituksen pohjana oleva tieto yhdyskuntatoimintojen ja ympäristön vuorovaikutuksesta sekä siihen liittyvä tavoitteenasettelu ovat muuttuneet huomattavasti 2000-luvulle tultaessa. Rakennuslakiin lisättiin kestävä kehitys suunnittelun tavoitteeksi jo 1990, ja ympäristöministeriön 1995 julkaisema ympäristöohjelma 2005 antaa tälle tavoitteelle konkreettisia, myös yleiskaavoitusta koskevia sisältöjä.

Tavoitteet perustuvat pitkälti myös Suomen solmimiin kansainvälisiin sopimuksiin sekä pyrkimykseen sovittaa kansallinen ympäristöpolitiikka EU:n ympäristötavoitteisiin. Sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla pyritään suosimaan paikallisista olosuhteista nousevia ratkaisuja, joskin kestävän kehityksen tavoitteet sinänä ovat maailmanlaajuisia.

Seuraavassa kestävän kehityksen ongelmat ja tavoitteet esitetään osa-alueittain. Alueiden rajaus on suuntaa-antava, ja osa ongelmista esiintyy useammalla osa-alueella.

## A. Metsätalous- ja virkistysalueet

Aikaisemman, luonnon- ja kulttuuriympäristön suojeluun pyrkivän tavoitteenasettelun mukaisesti suunnittelualueilta pyrittiin erottamaan erityisen merkittävät luonto- tai kulttuurimaisemakohteet ja suojelemaan ne häiritsevältä maankäytöltä. Samoin pyrittiin turvaamaan yhdyskuntien mahdollisuudet käyttää mm. metsä- suo- ja ranta-alueilta virkistystarkoituksiin.

Nykyisin luonnonsuojelujattelu on laajentunut biodiversiteetin eli luonnon monimuotoisuuden säilyttämispyrkimykseksi, mikä on myös Suomen 1992 solmiman Rion ympäristösopimuksen toinen keskeinen tavoite. Luonnon monimuotoisuus edellyttää paitsi harvinaisten lajien, myös erityyppisten biotooppien (erilajiset ja eri-ikäiset metsät, suoalueet, kosteikot, rannat jne.) säilymistä.

Metsätalouden ja virkistystyksen hallitsemilla alueilla luonnon monimuotoisuutta uhkaavat kaikki intensiiviset, voimaperäiset maankäyttömuodot, kuten tehokas metsänhoito (suuret avohakkuut ja istutukset, metsä- ja suoalueiden kuivatus jne.), yhdyskuntarakentaminen sekä tehokas virkistyskäyttö. Näistä ensinmainittuun ei yleiskaavoituksen avulla voida suuresti vaikuttaa, mutta tavoitteet on syytä ottaa huomioon ennen kaikkea tilakohtaisissa ympäristösuunnitelmissa ja niiden toteuttamisen seurannassa.

Uuden yhdyskuntarakentamisen sijoittamista metsäalueille on aikaisemmin pidetty maisemakuvallisesti perusteltuna, sillä siten mm. aukeat peltoalueet säilyttävät perinteisen luonteensa. Biodiversiteetin kannalta tätä voidaan kuitenkin arvostella. Rakentamiseen liittyvä mekaaninen rasitus, teiden ja tonttien kuivatus, vähälajinen, puistomainen lähiympäristön istuttaminen sekä häiriöt lähiympäristön lajistolle ovat omiaan vähentämään monimuotoisuutta.

Yleiskaavassa tulisikin mahdollisuuksien mukaan pyrkiä osoittamaan rasitukselle erityisen herkät alueet, jotta voimaperäistä maankäyttöä niiden osalta voitaisiin välttää. Tällaisia ovat esimerkiksi lakialueet, harjut, kosteikot ja ranta-alueet.

Yhdyskuntarakentamisen sijoittamista luonnonvaraisille alueille ei kestävän kehityk-

sen näkökulmasta voida tarkastella ainoastaan suhteessa rakennuspaikan olosuhteisiin. Erityisesti energian säästö, hiilidioksidipäästöjen vähentäminen ja yhdyskuntatalous edellyttävät olevan taajamarakenteen eheyttämistä, mitä käsitellään tarkemmin osassa C. Rakentamista turvallisten kevyen liikenteen etäisyyksien ulkopuolelle tulee siten mahdollisuuksien mukaan välttää.

Yhdyskuntarakentamisen (tiet sekä asuin- ja teollisuusalueet) lisäksi maa-ainesten otto liittyy myös yhdyskunnan riskikartoitukseen. Rakentaminen tulee ohjata pohjavesialueiden ulkopuolelle, ja pohjavesialueet on syytä merkitä yleiskaavakartoille. Pohjavesialueiden saastumisen lisäksi teollisuuden ja kuljetusten onnettomuusriskit tulisi huomioida toimintojen sijoittamisessa.

Vähänkyrön Merikaarron osayleiskaava-alueella metsäalueet sijoittuvat kaava-alueen ulkoreunoilla idässä sekä lännessä laajoiksi alueiksi jokilaakson ympärille, ja näitä alueita uhkaavat samat ongelmat kuin muuallakin, lukuun ottamatta intensiivistä virkistyskäyttöä. Uudessa kaavassa ei ole tarvetta osoittaa uusia väyliä tai merkittävää uudisrakentamista kokonaan nykyisen taaja-asutuksen ulkopuolelle. Tällaista sallitaan vain olevan rakennuskannan täydennysrakentamisena.

## B. Maatalousalueet ja jokivarsi

Maatalouden keskeisinä ympäristöongelmina ovat lannoitteiden ja karjanlannan aiheuttama hajakuormitus vesistöissä, torjunta-aineiden myrkkövaikutus sekä muokkauksen aiheuttama eroosio. Näihin voidaan tehokkaimmin vaikuttaa tilakohtaisella ympäristösuunnitelmalla sekä ympäristötuen kohdentamisella, joka tukee erityisesti suoja-alueita ojien ja jokien varsilla, lannan keräystä ja käsittelyä sekä peltojen ravinnetasapainoa.

Suomalainen erityisilmiö on pyrkimys hajarakentamiseen varsin suojattomille peltoaukeille, mitä maisemallisilla perusteilla on yleensä pyritty rajoittamaan. Täällä se on erityisen perusteltua, sillä Kyrönjokilaakso on arvioitu erityisen arvokkaaksi maisema-alueeksi, jopa yhdeksi kansallismaisemistamme. Kestävän kehityksen voidaan sanoa tukevan tätä perinteistä tavoitteenasettelua suuntaamalla lisärakentamista palvelukeskittyisiin. Tällöin myös jätehuolto on keskityetysti helpompi järjestää.

## C. Taajamatoimintojen alueet

Kestävän kehityksen mukaiseen rakentamiseen kuuluu yhdyskuntarakenteen eheyttäminen sekä hajautumisen pysäyttäminen. Jo syntyneet ongelmat tulisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä poistamaan. Tavoitteen perusteluna on paitsi energian säästö ja päästöjen minimointi, myös sosiaalinen oikeudenmukaisuus.

Tavoite liittyy kiinteästi myös liikenneturvallisuuteen: mikäli reitit asunnon ja palveluiden välillä eivät ole niin turvallisia, että niitä voivat käyttää huoletta ja ilman apua myös lapset ja vanhukset, henkilöautoriippuvuudelle ei ole vaihtoehtoa.

Yleiskaavoituksen yhteydessä onkin syytä selvittää oleva tilanne tästä näkökulmasta ja tutkia yhdyskuntarakenteen eheyttämisen edellytykset. Näin voidaan pyrkiä yhdyskuntarakenteeseen, jossa mahdollisuus valita henkilöauton sijasta jokin muu liikku-

mismuoto on mahdollisimman monella, ja jossa yhteiskuntapolitiikan muutokset eivät näin aiheuta kohtuutonta taloudellista rasitetta tai epätasa-arvoa asukkaille.

Tätä tarkoitusta varten suunnittelualue voidaan jakaa osa-alueisiin, jossa avainkäsitteenä on asumiseen liittyvät **liikenne-erajoitteet**. Alla on kuvattu tämä luokitus ja sitä vastaavat suunnitteluohjeet yleiskaavoitusta varten **yleisellä tasolla**.

## C1 Taajama-alueet ilman liikenne-erajoitteita

Asuinalueet, jossa päivittäin tarvittavat peruspalvelut ovat jalkaisin tai julkisen liikenteen avulla saavutettavissa. Harvemmin tarvittavien palveluiden sekä merkittävien työpaikkakeskittymien tulee myös olla vähintään polkupyörällä saavutettavissa.

Päivittäin tarvittavat peruspalvelut vaihtelevat perheittäin, mutta sellaisiin on luettava ainakin päivittäistavarakauppa, päiväkotiperhepäivähoito ja ala-asteen koulu. Näiden tulee sijaita alle 1 km etäisyydellä, jalkakäytävän tai kevyen liikenteen väylän varrella ilman vaarallisia tasoristeyksiä. Yläasteen koulun sekä harvemmin tarvittavien peruspalveluiden (terveyskeskus, kirjasto, erikoisliikkeet, posti, tärkeimmät virastot jne.) tulee olla ainakin polkupyörällä saavutettavissa (kevyen liikenteen väylä tai muu turvallinen yhteys, etäisyys alle 5 km). Myös merkittävien työpaikka-alueiden tulee olla vähintään polkupyörällä saavutettavissa.

**Suunnitteluperiaatteet:** Yleiskaavoituksen yhteydessä tulee pyrkiä sijoittamaan mahdollisimman suuri osa lisärakentamisesta tälle alueelle, kuitenkin siten, että taajaman viher- ja virkistysalueet eivät kohtuuttomasti supistu eivätkä pirstoudu

## C2 Liikenne-erajoitteiset taajama-alueet

Alueet, joissa etäisyydet ovat edellä mainitut, mutta ehdot eivät muuten ole voimassa: jokin peruspalvelu ehkä puuttuu tai yhdistävät väylät eivät ole turvallisia.

**Suunnitteluperiaatteet:** Yleiskaavassa tulee pyrkiä palveluiden realistisella sijoittamisella, kevyen liikenteen väylillä, eritasoristeyksillä ja valo-ohjatuilla risteyksillä jne. täydentämään aluetta kohti C1:n vaatimuksia.

## C3 Taajama-alueen reunavyöhyke

Alueet, joissa etäisyydet eivät mahdollista päivittäisten asioiden hoitamista jalan, mutta kylläkin polkupyörällä.

**Suunnitteluperiaatteet:** Lisärakentamiseen tulee suhtautua kriittisesti, ja edellytyksenä on turvallisen kevyen liikenteen väylän olemassaolo tai realistinen toteutusohjelma.

## C4 Liikenne-erajoitteiset haja-asutusalueet

Alueet, joissa päivittäiset peruspalvelut sijoittuvat yli viiden kilometrin päähän ja/tai kevyen liikenteen kannalta vaarallisten yhteyksien päähän.

**Suunnitteluperiaatteet:** Lisärakentamiseen tulee suhtautua erittäin kriittisesti, eikä merkittäviä asuinaluevarauksia tule osoittaa, ellei niiden voida realistisesti olettaa täydentävän olevaa yhdyskuntarakennetta. Pienten yhdyskuntien omavaraisuutta niin työn kuin palveluiden suhteen (ns. omavaraisia ekokyliä) ei nykytilanteessa voitane pitää pitemmän päälle realistisena. Tapauskohtaisesti on syytä selvittää, onko esimerkiksi vain koulun varaan perustuvaa kyläyhdyskuntaa täydennettävissä myös muilla palveluilla. Täydennysrakentamisen tulisi näillä alueilla pääsääntöisesti kuitenkin sijoittua lähinnä maatalouskeskusten yhteyteen ja niiden toimintaan liittyen.



## 2 TAVOITTEET

### 2.1 YLEISTAVOITTEET

Vähänkyrön Merikaarron osayleiskaavan keskeiset tavoitteet määräytyvät yhdyskunnan kehityksen ja ajan muutosten mukanaan tuomien uusien tilanteiden ja tarpeiden huomioimisesta sekä myös lainsäädännön ja suunnittelumetodien kehityksen soveltamisesta ja hyödyntämisestä taajaman kehitysmahdollisuuksien turvaamiseksi erilaisissa tilanteissa.

Osayleiskaavan tehtävänä on sovittaa yhteen eri toimintojen pitemmän tähtäimen maankäyttötarpeet niin, että yksittäisillä päätöksillä tuetaan seuraavien perustavoitteiden toteutumista:

- Merikaarron kasvumahdollisuuksia esimerkiksi Tervajokeen verrattuna kehitetään tasavertaisesti ottaen huomioon realistiset mahdollisuudet ja tarpeet.
- Merikaarron kehittämisessä voidaan hyödyntää sen edullista sijainti lähellä Vaasaa ja hyvien liikenneyhteyksien päässä sieltä.
- Osayleiskaavan ratkaisuilla voidaan välillisesti tukea Vähänkyrön kuntakeskuksen vahvistamista ja sen palvelutarjonnan kehittämistä.
- Turvataan kaikkien olevien sekä alueelle sopivien uusien elinkeinojen toimintamahdollisuudet.
- Luodaan hyvät mahdollisuudet maatalouden ja sen sivuelinkeinojen kehittämiseksi taajaman ympäristössä ja reuna-alueilla.
- Osayleiskaavan aluevarauksilla tulee lisätä alueen vetovoimaa asuinpaikkana. Asumisen vaihtoehtoisilla sijoitusmahdollisuuksilla sekä asuinympäristön laatua kehittämällä muodostetaan asumisen positiivisia vetovoimatekijöitä.
- Rakentaminen ja muut maankäytön muutokset sopeutetaan perinteiseen ympäristöön niin, että alueen kulttuurimaisema, luonto ja rakennusperinne säilyvät alueen kilpailutekijöinä.  
Kyrönjokilaakson asemaa yhtenä valtakunnallisesti arvokkaana maisemakokonaisuutena tulee vaalia.
- Osayleiskaavan ratkaisuissa tulee huomioida erilaiset tulevaisuuden muutostekijät sekä ns kestävä kehityksen ehdot; Tavoite korostaa aikaisempaa enemmän pyrkimystä rakentamisen alueelliseen keskittämiseen.

### 2.2 TAAJAMAN RAKENNE

- Merikaarron taajamarakenteen tulee tukea toimivan, turvallisen ja taloudellisen yhdyskunnan muodostumista. Pyrkimys korostaa tiivistä rakennetta ja samalla myös toteuttaa kunnan investointien ja käyttömenojen optimointia.
- Taajaman rakenteen tulee olla mahdollisimman selkeä. Edellytyksenä tällöin on, että taajama-alueen ja sitä ympäröivien maa- ja metsätalousalueiden välillä on selvästi havaittava ero.

### 2.3 ASUINYMPÄRISTÖ

- Yleiskaavassa varmistetaan mahdollisuudet monipuolisten ja eri tyyppisten asuntojen ja tonttien tarjontaan.
- Yleiskaavassa tulee:
  - \* osoittaa mahdollisuudet nykyisen taaja-alueen laajentamiseen tiiviillä asutuksella,
  - \* antaa mahdollisuudet eräiden taajaman ulkopuolisten asuinyhteisöjen suhteellisen

tiiviseenkin täydentävään rakentamiseen,

\* mahdollistaa jossain määrin nykyisen haja-asutuksen yhteyteen sijoittuva, sitä täydentävä "haja-asutus",

- Alueen rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset ja rakennusryhmät tulee pyrkiä säilyttämään. Niiden läheisyyteen tulevaa rakentamista tulee ohjata niin, että se rakennustavaltaan ja tyyliltään sopeutuu olevaan ympäristöön. Rakentamisessa tulee ottaa huomioon yleiskaava-alueen pääosan sijoittuminen valtakunnallisesti arvokkaalle Kyrönjokilaakson alueelle. Avoimia, laajoja ja yhtenäisiä viljelysaukioita tulee säästää rakentamiselta ja ne on hyvä saada säilymään viljelyksessä.

## 2.4 PALVELUT JA TEOLLISUUS

- Alueen julkiset ja kaupalliset palvelut tulee sijoittaa niin, että ne liittyvät välittömästi nykyiseen palvelukeskustaan tai lähelle sitä.
- Uusien teollisuusalueiden tulee sijaita hyvien liikenneyhteyksien varrella sekä tarpeellisen etäisyyden päässä asuinalueista.

## 2.5 VIRKISTYS JA ULKOILU

- Yleiskaavalla tulee luoda edellytykset yhtenäiseen viheralueverkostoon.
- Kyrönjoen rantavyöhykkeen antamat mahdollisuudet tulee hyödyntää.
- Osayleiskaavassa varataan eräitä laajahkoja metsäalueita, joilla harjoitetaan normaalia metsätaloutta mutta joihin voidaan sijoittaa ulkoilureittejä ja niiden yhteyteen kuuluvia pienehköjä laitteita.

## 2.6 LUONNONYMPÄRISTÖ, MAISEMA, SUOJELU

- Uusien asuinalueiden varaukset tulee sijoittaa alueille, jotka tarjoavat mahdollisimman hyvät edellytykset viihtyisän asuin ympäristön luomiseen.
- Osayleiskaavalla rakentamista tulee ohjata myös teiden varsille ja vanhastaan asutukseen käytetyille mäkimailla ja rinteisiin.
- Kaavan ratkaisuilla tulee säilyttää näkymiä asuinalueilta viljelyaukeille ja joelle sekä peltojen takaisten metsänrantojen suuntaan. Jokirannoista tulee osa säilyttää viljelykäytössä tai muuten rakentamattomina viheralueina.
- Maisemaan liittyvänä erityistavoitteena tulee pitää laajojen peltoaukeiden säilymistä avoimena viljelymaisemana.
- Alueella sijaitsevat, luonnonolosuhteiltaan erikoiset tai muuten arvokkaat, alueet tai yksittäiset kohteet tulee yleiskaavassa huomioida niiden ympäristöarvot säilyttäen. Rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset ja rakennusryhmät tulee pyrkiä säilyttämään.

## 2.7 MAA- JA METSÄTALOUS

- Osayleiskaavan varaukset tulee sijoittaa niin, että edellytykset olemassa olevan maan ja metsätalouden harjoittamiseen turvataan.
- Peltomaat tulee pääosin osoittaa viljelyskäyttöön.
- Uusi asutus ja muu rakentaminen tulee sijoittaa riittävän etäälle erityisesti niistä talouskeskuksista, joissa harjoitetaan sikataloutta.

## 2.8 LIIKENNE JA TEKNINEN HUOLTO

- Uusien rakentamisalueiden varaukset tulee sijoittaa niin, että kunnallistekniikan verkostot muodostuvat mahdollisimman lyhyiksi ja että jäteveden pumppaamojen tarve jää mahdollisimman vähäiseksi.
- Varataan alueita myös sellaiselle asutukselle, jonka jätehuolto voidaan hoitaa tontti-kohtaisin ratkaisuin.

## 3 OSAYLEISKAAVA JA SEN PERUSTELUT

### 3.1 YLEISPERUSTELU JA KUVAUS

Vähänkyrön Merikaarron osayleiskaavaratkaisulla on pyritty suhteellisen tiiviisti rakennettuun taajamakeskustaan, jossa liikenne on mahdollisimman sujuvaa ja turvallista, ja johon voi sijoittua eri ikäryhmiä ja perhekokoja palvelevaa asuinrakentamista. Asutusalueiden laajennukset on pyritty sijoittamaan mahdollisimman keskitetysti lähelle nykyistä taajama-asutusta, jolloin ne tarjoavat kilpailukykyisiä vaihtoehtoja myös ulkoapäin muuttaville asukkaille.

Osayleiskaavalla pyritään myös antamaan mahdollisuus muutamien olemassa olevien viihtyisien kyläasutusalueiden kehittämiseen ja täydentävään rakentamiseen, jolloin niissä olevaa teknillistä varustusta voidaan hyödyntää entistä tehokkaammin.

Merikaarron omaleimaisuus maaseutuympäristönä on pyritty säilyttämään jokilaaksoa ja avoimia viljelysaukioita sekä perinteistä rakennuskantaa säästämällä.

Osayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana oikeusvaikutteisena osayleiskaavana.

### 3.2 MITOITUSPERUSTEET

#### 3.2.1 Asuminen

Asumisen mitoitusperusteina esitetään eri asioille keskimääräisesti seuraavat tavoitearvot.

Uusista asunnoista sijoittuu:

- omakotitaloihin                      70 %
- rivitaloihin                              30 %

Asuntokunnan keskikoko on noin 2,4 asukasta/asunto.

Omakotitonttien keskikoko asemakaava-alueella on noin 1200 m<sup>2</sup> ja sen ulkopuolisilla alueilla noin 1500-3000 (-5000) m<sup>2</sup>. Rakennusoikeus on yksityiskohtaisemman kaavoituksen alueilla 300-500 k-m<sup>2</sup>/tontti. Niiden ulkopuolisilla alueilla ei ole syytä antaa tavoitearvoa.

Rivitalokortteleiden rakennusoikeus  $e = 0,15-0,20$ .

Pientaloasutukseen hankittavasta maa-alasta voidaan kaavoituksella noin 60 % käyttää tehokkaaksi tonttimaaksi. Loppuosa menee tiealueiksi ja vapaa-alueiksi yms.

Merikaarron asemakaava-alueella oli talvella v.2001 käyttöön ottamattomia omakotitontteja vajaat 50 kpl ja rivitalotontteja 7 kpl (= noin 90 asuntoa), eli tilaa noin 140 asunnolle ja noin 330 asukkaalle. Alueet ovat pääosin kunnan omistuksessa ja ovat tarpeen vaatiessa otettavissa asumiskäyttöön.

Vuoden 2030 väestötavoitteeksi asemakaava-alueella on edellä asetettu noin 1500 asukasta ja lisäystä nykyhetkeen siten noin 700 asukasta. Asuintonttialuetta tarvittaisiin lisää noin 300 asuntoa varten, joista 210 asuntoa sijoittuu omakotitontteille ja 90 asuntoa sijoittuu rivitaloalueille.

Puhtaan tonttimaan tarve on yhteensä noin 30 ha ja raakamaan tarve sen tyydyttämi-

seksi kakkiaan noin 50 ha.

### 3.2.2 Teollisuus

Teollisuustonttimaan tarve noin 1000 m<sup>2</sup>/työntekijä. Tarve vaihtelee hyvin suuresti teollisuuden laadusta riippuen. Asemakaavassa ei tällä hetkellä ole kunnan omistuksessa vapaita teollisuustontteja. Uutta teollisuusaluetta varataan pääasiassa olevan teollisuusalueen laajenuksena Julmanmäessä koulun eteläpuolisessa metsässä.

### 3.2.3 Yksityiset palvelut

Yksityisille palveluille kokonaisuudessaan tarvitaan kerrosalaa noin 4,5 k-m<sup>2</sup>/asukas. Kun Merikaarron palveluita käyttäviä asukkaita tulee olemaan noin 2000 henkeä, kerrosalaa olisi oltava noin 9 000 kerros-m<sup>2</sup>.

Liiketonttien rakentamistehokkuus on keskimäärin noin 25 %,  $e = 0,45$ .

Käytännössä liike- ja palvelutilat hyvin harvoin voivat sijoittua rakennuksen toiseen kerrokseen, jolloin ratkaiseva merkitys on luvulla 25 %.

Em kerrosalatarpeen täyttämiseksi olisi tonttialuetta oltava noin 3 ha, käytännössä ehkä vähän enemmänkin, koska tontin koko rakennusoikeutta voidaan harvoin käytännössä toteuttaa.

Asemakaavassa on varattuna liiketontteja (AL) yhteensä 1,5 ha ja ne on kokonaan rakennettu.

Tarvetta uusien liikealueiden varaamiseen on noin 1,5 -2 ha.

### 3.2.4 Julkiset palvelut

Tällä hetkellä ei ole tiedossa eikä missään suunnitelmissa sellaisia julkisen palvelun sektorille kuuluvia toteuttamishankkeita, joita ei voitaisi sijoittaa asemakaavassa siihen tarkoitukseen varatuille alueille.

Osayleiskaavassa ei siitä syystä ole tarpeen tehdä uusia varauksia julkisia palveluita ajatellen.

Mikäli kokonaan uusia hankkeita suunnittelujakson aikana ilmenee, ne voidaan varmasti toteuttaa esimerkiksi tarpeen mukaan tarkistamalla yleiskaava siinä vaiheessa.

### 3.2.5 Virkistysalueet

Nykyisessä asemakaavassa on varattu virkistystarkoitukseen alueita (VL, VP, VK, VU) kaikkiaan 32 ha.

Virkistysaluekomitean suosituksen mukaan virkistysalueita olisi oltava 40 m<sup>2</sup>/asukas.

40 m<sup>2</sup> X 2000 asukasta = 80 000 m<sup>2</sup> = 8,0 ha.

Uusia suurempia yhtenäisiä virkistysalueita ei asemakaavassa ole tarpeen osoittaa.

Osayleiskaavassa tehdään kuitenkin yksi laajempi aluevaraus tähän tarkoitukseen sekä pari aluevarausta, joissa ulkoilun merkitys metsätalouden rinnalla tuodaan esiin.

### 3.2.6 Tekninen huolto

Teknisen huollon tarpeet voidaan toteuttaa nykyisillä alueilla.

Puhdistamon toiminta joen pohjoisrannalla lakkaa, kun jätevedet tullaan jatkossa pumpaamaan ja runkoviemäriä myöten johtamaan kirkonseudun puhdistamolle.

### 3.3 MAANOMISTUS

Kaava-alue on luonnollisesti pääasiallisesti yksityisessä omistuksessa. Kunta omistaa kuitenkin useita suurehkoja yhtenäisiä alueita sekä asemakaava-alueella että sen välittömässä läheisyydessä. Kunnan maanomistus selviää liitekartalta.

Kaava-alueen maanomistussuhteet ovat olleet eräänä suunnittelun lähtökohtana. Käytännön ratkaisuihin maanomistusolot ovat vaikuttaneet mm siten, että uusien rakentamisalueiden varauksissa on huomioitu kunnan maanomitus ja joissakin tapauksissa myös yksityisten maanomistajien toivomukset.

### 3.4 ALUEVARAUKSET JA KAAVAMÄÄRÄYKSET

#### 3.4.1 Asuminen (AP-1, AP-2, AP, AT, APT)

Asumiseen varataan alueita erilaisilla määritelmillä niiden sijainnin ja käyttötarkoituksen mukaan.

**AP-1.** Pientalovaltainen asuntoalue, jossa on voimassa oleva asemakaava.

Tähän ryhmään kuuluvat nykyisen asemakaavan mukaiset pientaloalueet Kolkissa sekä Annalan-Holtilan-Karran-Etelärinteen alueilla.

**AP-2.** Pientalovaltainen asuntoalue, johon on laadittava asemakaava.

Tähän ryhmään kuuluvat ne asemakaavan ulkopuoliset uudet asuinalueet, joita varten rakentamisen ohjaamiseksi on laadittava asemakaava.

Tällaisia asuinalueita varataan:

- Kolkkin talon alue ympäristöineen Kolkinkosken pohjoisrannalla. Alue liittyy välittömästi nykyiseen asemakaava-alueeseen.
- Nykyiseen Annalan asemakaavaan liittyen sen länsipuolinen teiden ja joen välinen alue, joka on yksityisessä omistuksessa mutta jonka sijainti on hyvin keskeinen. Alue on maastoltaan monimuotoista metsä-pelto-niitty-aluetta ja myös sijainniltaan pientaloasumiseen soveltuvaa. Osa alueesta joen rannassa on tulvariskialuetta ja se varataankin pelloksi jätettävänä maisema-alueena (MA). Yhdysteitä vastaan etelässä ja lännessä olisi yksityiskohtaisessa kaavoituksessa jätettävä tarpeelliset suojavyöhykkeet melu- ja näkösuojaksi. Alueella on myös eräitä luontoselvityksen mukaan suojeltavia tai maisemallisesti säilytettäviä luontokohtia.
- Nykyiseen Karran asemakaavaan sen eteläpuolella liittyvä metsäalue sekä Etelärinnan eteläpuolinen metsäalue, jotka molemmat ovat pääosin kunnan omistuksessa. Alueet ovat vaihtelevaa ja paikoitellen louhikkoista metsää, jossa rakentaminen on hie-man normaalia vaikeampaa mutta jossa maasto toisaalta antaa runsaasti vaihtelua ja erilaisia toteutusmahdollisuuksia tuleville asukkaille. Alueet sijaitsevat keskeisesti

ja ovat lähellä nykyisiä asuinalueita ja kunnallistekniikan verkostoja.

- Sauson alue joen eteläpuolella. Se käsittää vanhastaan rakennetun tienvarsi-alueen ja sen laajentamisen jossain määrin. Maasto on vaihtelevaa metsää, pohjaltaan rakentamiseen sopivaa. Sujainti on suhteellisen keskeinen.

- Kukon-Alainenpään alue joen pohjospuolella. Alueen sijainti on keskeinen se ja on maastoltaan ja ympäristöltään erittäin sopivaa pienasumisen aluetta. Alueella on ennestään perinteistä vanhaa kyläasutusta ja muutamia toimivia maatalouden talouskeskuksia. Tätä aluetta ehdotetaan kaavassa vielä laajennettavaksi uuden yhdystien paikan pohjoispuolelle jonkin verran koska maastokin on siihen sopivaa.

### **A T. Kyläalue.**

Ryhmään kuuluu asumisen alue, joka tällä hetkellä sisältää jo osittain pientaloasumista ja osittain myös maatalouden talouskeskuksia. Se on vanhan perinteisen kyläasutuksen alue, johon voidaan sopivasti sijoittaa uutta pientaloasumista.

Kun lisärakentaminen tällä alueella jo käytännössä useimmissa tapauksissa muodostaa taaja-asutusta, yleiskaavassa ja yleiskaavamääräyksissä lähdetään siitä, että käytännössä aluetta varten on laadittava jonkinlainen tarkennettu suunnitelma, jossa osoitetaan periaatteessa asemakaavan tarkkuudella alueiden käyttö rakennusmaaksi, vapaa-alueiksi ja tiealueiksi. Sen pohjana käytetään peruskarttaa suurennettuna esimerkiksi mittakaavaan 1:5000 - 1:2000. Kaava on ohjeena kunnan rakennuslupaviranomaisille sekä antaa asukkaille vaikutusmahdollisuuden ja tietoa tuleviin ratkaisuihin ja turvaa heidän kannaltaan sen, ettei alueella synny jatkossakaan toiminnallisesti sekavia tilanteita.

AT-alueina varataan:

- Järvenkylä
- Saarensivu
- Ranta-Kuusiston aluetta entisen koulun vieressä.
- Sausolannurkka.
- Sausossa oleva rakennettu jokiranta-alue.

Alueet ovat jo ennestään muun kunnallistekniikan paitsi viemärin piirissä ja täydennysrakentaminen lisää luonnollisesti tarvetta niiden liittämiseksi myös viemäriverkostoon. Jätevesihuolto voidaan kuitenkin nyt, ja tulevana vuosina todennäköisesti entistä tarkoituksenmukaisemmin, hoitaa myös tonttikohtaisin ratkaisuin tai muilla vastaavilla "kevyemmällä" ratkaisulla.

Jos osoittautuu tarpeelliseksi liittää alueet keskitettyyn viemäriverkostoon, Järvenkylä on suhteellisen lähellä Merikaarrosta kirkonseudun puhdistamolle rakennettavaa runkoviemäriä ja mahdollisesti liitettävissä siihen. Saarensivun, Ranta-Kuusiston ja Sauson alueilla jätevesihuolto on todennäköisimmin hoidettava tonttikohtaisesti tai pumppaamalla joen alitse em runkoviemäriin.

Saarensivun alue muodostaa luontoselvityksen mukaan maisemallisesti ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokkaan aluekokonaisuuden. Siellä olevia erityisarvoja tulisi tarkemman suunnittelun yhteydessä sekä aluetta rakennettaessa huomioida. Saarensivun alueelle annetaan kaavassa "ma"- ja "luo"-merkinnät sekä suojelumerkintä "s-13".

### **A P. Pientalovaltainen asuntoalue.**

Nykyiset pientaloasutuksen alueet, jotka ovat luonteeltaan haja-asutusta, ja joiden yhteyteen voidaan sijoittaa jonkin verran täydentävää asumista, sijaitsevat hajanaisesti kaava-alueen eri osissa, lähinnä teiden varsilla. Uuden rakentamisen määrä näillä alueilla tulee olemaan hyvin vähäistä.

Rakentaminen voi tapahtua suoraan osayleiskaavan perusteella, koska kaavassa voidaan tarpeellisella tarkkudella osoittaa rakennuspaikat tai ne ovat sen perusteella helposti tulkittavissa.

Tärkeimpiä näistä alueista ovat asemakaavan ulkopuoliset jokivarsiasutuksen alueet joen molemmin puolin.

Näistä kohteista Torkkolan alueelle annetaan vastaavasti "ma"- ja "luo"-merkinnät. Em merkinnät selviävät jäljempänä kohdassa "3.7 Eryiskohteet, suojelu".

### APT. Väljä pientalovaltainen asuntoalue.

Tonteille voidaan asuin- ja talousrakennusten lisäksi sekä maatilan talousrakennusten lisäksi sijoittaa myös käsityö- tai muuta teollista toimintaa ja liiketiloja, jotka eivät aiheuta ympäristölleen häiritsevää melua, ilman pilaantumista tai muuta sellaista häiriötä.

Eräillä asuinalueilla, missä ympäristöolosuhteet ja asumisen luonne sen sallivat, annetaan mahdollisuus pienimuotoisen teollisen ja liiketoiminnan sijoittamiseen samoille tonteille asumisen kanssa. Tällöin yrittäjä voi itse asua samalla alueella missä yritys on.

Varauksia tehdään muutamia osayleiskaava-alueen eri osissa.

### TAULUKKO 1

LIKIMÄÄRÄINEN ARVIO ASUMISEEN VARATUILLE ALUEILLE MAHTUVASTA LISÄRAKENTAMISESTA, kpl asuntoja.

| <u>Alue</u>                    | <u>AP-1</u>  | <u>AP-2</u> | <u>AT</u> | <u>AP</u> | <u>APT</u> | <u>Yhteensä</u> |
|--------------------------------|--------------|-------------|-----------|-----------|------------|-----------------|
| Asemakaava-alue                | 50+90        |             |           |           |            | 140             |
| Annalan-Kolkinkosken alue      |              | 50          |           |           |            | 50              |
| Karran eteläpuolinen laaj.alue |              | 160         |           |           |            | 160             |
| Etelärinne IV                  |              | 30          |           |           |            | 30              |
| Alainenpään-Kukon alue         |              | 80          |           | 5         |            | 85              |
| Sauson alue                    |              | 2           | 13        |           |            | 15              |
| Järvenkylä                     |              |             | 15        |           |            | 15              |
| Torkkola                       |              |             |           | 10        |            | 10              |
| Saarensivu+ymp.                |              |             | 10        |           |            | 10              |
| Muut alueet                    |              |             |           | 8         | 2          | 10              |
| <b>YHTEENSÄ, kpl asuntoja</b>  | <b>50+90</b> | <b>322</b>  | <b>38</b> | <b>23</b> | <b>2</b>   | <b>525</b>      |

Edellä kohdassa 1.5 ja 3.2.1 esitettyjen väestötavoitteiden ja mitoitusperusteiden mukaan uutta tonttimaata olisi jatkossa varattava asemakaava-alueella noin 300 asunnon tarpeisiin. Yleiskaavassa tehty varaus ylittää jonkin verran laskennallisen tarpeen. Täytyy kuitenkin lähteä siitä, että kaikki varatut alueet eivät käytännössä koskaan kokonaan voi toteutua, jolloin "ylimitoitus" on tarpeellista.

### 3.4.2 Keskustatoimintojen alueet (C)

Taajamakeskustasta on osoitettu C-merkinnällä pari aluetta Annalan-Holttilan alu-



eella, joille voidaan sijoittaa julkisia ja kaupallisia palveluita sekä niiden lisäksi myös keskustaan soveltuvaa asumista. Eri toimintoihin käytettävän kerrosalan määrät ja muut yksityiskohtaiset ratkaisut määritellään asemakaavalla.

### 3.4.3 Yksityiset palvelut (P)

Yksityisille kaupallisille palveluille on nykyisellä asemakaava-alueella varattu korttelialuetta noin 1,5 ha. Yleiskaavassa ei osoiteta lainkaan kokonaan uusia ja rakentamattomia yksityisen palvelun alueita. Perustelu on seuraava:

Koska mahdollisten uusien kaupallisten palveluiden tuleva sijainti on tässä vaiheessa kokonaan tuntematon asia eikä yleiskaavassa niiden paikkaa ole tarkoituksenmukaista byrokraattisesti sitoa, alueita voidaan tarpeen mukaan aikanaan varata niillä nykyisen asemakaavan ulkopuolisilla alueilla, jotka yleiskaavassa osoitetaan asemakaavalla säädeltäväksi ja jotka liittyvät välittömästi asemakaavaan (AP-2). Esimerkiksi Annalan-Kolkinkosken laajennusalueella tätä joudutaan varmasti harkitsemaan ja niiden varaaminen tarpeen niin vaatiessa on täysin mahdollista.

### 3.4.4 Julkiset palvelut (PY)

Julkisen palvelun alueina on yleiskaavassa varattu asemakaavassa jo olevat alueet ja niiden lisäksi alue Merikaarron koulua varten.

Muita uusia julkisen palvelun alueita osayleiskaavassa ei varata.

### 3.4.5 Teollisuusalueet (T, TY)

Osayleiskaavassa esitetään uusia teollisuusaluevarauksia sen lisäksi, mitä asemakaavassa jo aikaisemmin on varattu. Asemakaavassa varatut teollisuusalueet ovat Kolkin ja Karran alueilla.

Tärkein uusi teollisuusaluevaraus sijottuu Suu-Leivannin alueelle Julmanmäkeen, jossa on jo toimiva teollisuusyrittäjä. Lisäaluetta varataan sen ympäristössä yhteensä noin 15 ha. Liikenneyhteys alueelle on hyvä ja alue sijoittuu aika etäällä asutuksesta metsän suojassa.

Teollisuusvarauksia kaavassa osoitetaan kaikkiaan noin 25 ha.

### 3.4.6 Maatalouden talouskeskukset, sikalat (AM ● )

Maatilojen talouskeskusten alueet on varattu niiden nykyisillä paikoilla. Rakennuspaikat on yleensä rajattu niin väljinä, että nykyistä toimintaa voidaan kehittää. Rakennusoikeutta ei tarkemmin määritellä, koska sen tarve on hyvin vaihteleva.

Osayleiskaava-alueella on maatalouden talouskeskuksia kaikkiaan 44 kpl.

Alueille voidaan normaalin maataloustoiminnan ja siihen liittyvän asumisen lisäksi sijoittaa myös käsityö- tai muuta pienteollista toimintaa, joka ei aiheuta ympäristölle haittaa.

Erikseen varustetaan mustalla pallomerkinällä ( ● ) kaavassa sellaiset maatalouden talouskeskukset, joilla on sikala. Tällaisina merkitään kaikki ne talouskeskukset,

joilla toimii pienehkö sikala, jos asukas on sitä halunnut.

Sikaloita on alueella kaikkiaan 8 kpl. Osa niistä on eläinmäärältään aika pieniä. Eläinmäärä vaihtelee suurin piirtein 10-130 sikaan. Suurimmat sikalat, joissa eläinmäärä ympäristönsuojeluasetuksen mukaan vaatii ympäristöluvan, merkitään kotieläintalouden suuryksikön alueina (ME-1).

Kaikkien sikaloiden ympäristössä jätetään yleiskaavassa vapaita alueita, joissa ei merkitä ainakaan uusia asumisalueita. Olemassa olevat kuitenkin huomioidaan.

Osayleiskaavan yhteydessä pyritään sikalanomistajien kanssa yhteisymmärryksessä sopimaan, että jätteiden säilyttämiseen ja käsittelyyn sovelletaan teknisiä ratkaisuja, joilla voidaan huomattavasti vähentää sikaloiden aiheuttamia hajuhaittoja ympäristössä. Teknisten ratkaisujen parantava vaikutus on lääninhallituksen tekemän tutkimuksen mukaan huomattavasti tehokkaampi kuin sikojen määrän rajoittaminen. Neuvotteluihin perustuen määräyksenä esitetään, että kaikki sikalat täytyy jatkossa *varustaa katetulla lietelantalalla*.

Kun koko maatalouden tuleva asema ja varsinkin sikaloiden kohtalo EU:n mukanaan tuomien uusien olosuhteiden takia on tällä hetkellä muuttumassa, tilanne myöskin Vähänkyrön siiankasvattajien keskuudessa on tulevaisuutta ajatellen osittain epäselvä. Sen takia yleiskaavassa ei edes ohjeellisesti ole tarkoituksenmukaista antaa siiankasvattajille rajoituksia eläinmääriin nähden. Mikäli sikaloita halutaan laajentaa nykyisestään, siihen tarvitaan aina kunnan tai ympäristökeskuksen sijoituslupa ja asian valvonta hoituu sitä kautta.

Hyvin hoidettuna ja tuuletettuna sikalat eivät aiheuta kohtuutonta haittaa ympäristön asutukselle. Varmaan tulevina vuosina lietteen käsittelemiseksi kehitetään entistä parempia ratkaisuja, joiden myötä haitat pienenevät ja liete käsiteltynä voidaan hyödyntää edelleen.

Liitteenä on Vaasan lääninhallituksen tekemän Sapiro-hajuhaittatutkimuksen tulokset sekä KHO:n viime vuosina tekemiin ratkaisuihin perustuva ohjeellinen diagrammi sikojen lukumäärän sekä sikalan ja asutuksen välisen suojaetäisyyden keskinäisestä suhteesta.

Tutkimukseenkin nojautuen annetaan osayleiskaavan yhteydessä kaavamääräys: *“Maankäyttö- ja rakennuslain 41 §:n 1 momentin nojalla määrätään, että alueella olevien sikaloiden yhteydessä on oltava katettu lietesäiliö”*.

Määräystä pidetään perusteltuna, koska sillä voidaan aika tehokkaasti estää hajuhaittoja ja koska jo nyt lähes kaikissa sikaloissa on katettu säiliö. Asiasta sikalanpitäjien kanssa neuvoteltaessa, he olivat valmiita se hyväksymään.

### 3.4.7 Maa- ja metsätalousalueet (M, MT, ME-1, MA, MU, MY)

**M**-merkinnällä osoitetaan varsinaiset haja-asutusluonteiset maa- ja metsätalousalueet, joissa ei tehdä mitään erityisvarauksia ja jossa rakentaminen tapahtuu jatkossakin normaalien haja-asutusalueita koskevien määräysten mukaan. Muu kuin maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen on pyrittävä sijoittamaan peltojen reunaan ja olemassa olevien teiden varteen.

**MT**-merkinnällä osoitetaan sellaisia enimmäkseen avoimia peltoalueita, jotka ovat osa Kyrönjokilaakson maisemaa mutta eivät kuitenkaan ole itse maiseman kannalta niin arvokkaita kuin MA-alueet.

Näillä alueilla rakentamista olisi pyrittävä rajoittamaan niin, että sinne voitaisiin

sijoittaa vain esimerkiksi maa- ja metsätaloutta palvelevaa rakentamista. Silloinkin rakentaminen olisi pyrittävä sijoittamaan metsien reunoille ja olevien teiden varteen. MT-alueet ovat suureksi osaksi tulvariskialuetta, joka jo sellaisenaan aika tehokkaasti rajoittaa rakentamista niille.

Laajimmat MT-alueet sijaitsevat Kolkin asuinalueen eteläpuolella ja toisaalta Torkolan-Saarensivun alueella.

**ME - 1** -merkinnällä varustetaan kotieläintalouden suuryksiköt, joita kaava-alueella on kuusi kappaletta. Ne ovat eläinmäärältään niin suuria sikaloita ja maidontuotantotiloja, että ne ympäristönsuojeluasetuksen mukaan tarvitsevat ympäristöluvan.

Muut maatalouden talouskeskukset ja niissä olevat eläinmäärät eivät täytä ME-merkinnän rajaa, jona pidetään ympäristöluvan hakemispakkoa.

Suurimmissa yksiköissä eläimiä on seuraavasti: Kaarron tilalla on sikoja noin 780 kpl, Valkaman tilalla lehmiä noin 26 kpl ja Vanhalan tilalla sikoja noin 780 kpl. Kolme muuta ovat jonkin verran pienempiä.

**MA**-merkinnällä varataan avoimina säilytettäväksi esitettävät, laajat ja maisemallisesti tärkeät viljelyalueet Kyrönjoen molemmiin puolin. Peltoaukeat ovat oleellinen elementti Kyrönjokilaakson maisemaa, joka luokitellaan kuuluvaksi valtakunnallisesti tärkeisiin maisemakohteisiin. Siitä on enemmän tietoa liitteessä.

Suurimmat MA-alueet sijaitsevat kaava-alueen länsipäässä, Etelärinteen ja koulun välialueella sekä Pyyrylässä, Perkoossa, Järvikylässä ja Isosaaressa. Pienehköjä MA-alueita varataan seutu- ja yhdystien varrella muutamassa paikassa, jolloin perusteena on sanottujen aukoiden sijainti vanhan ja arvokkaan rakennuksen tai rakennusryhmän "esipihana" sekä yhteytenä joen suuntaan ja näkymät joelle tai arvokkaisiin rakennusryhmiin ulkoakin päin halutaan säilyttää.

**MU**-alueena, eli maa- ja metsätalousvaltaisena alueena, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta tai ympäristöarvoja, varataan Kiviniemenmäen alue.

Se sijaitsee joen pohjoispuolella tasaisen peltomaiseman keskellä ja osayleiskaavan mukaan sitä voitaisiin käyttää esimerkiksi virkistys- tai ulkoilutoimintaan rakentamalla sinne ulkoilupolkuja, -reittejä ja hiihtolatuja ja niihin kuuluvia pienimuotoisia varustuksia.

Ko alue on ympäristöltään ja maastoltaan tarkoitukseen erittäin sopivia ja sijaitsee silti suhteellisen lähellä asuntoalueita.

MU-alueena varataan myös Sauson vanhan asutuksen eteläpuolinen metsäalue, joka on erittäin monimuotoista ja sijaitsee lähellä asutusta ja Merikaarron koulua. Aluetta voitaisiin tehokkaasti hyödyntää mm koululaisten luonto- ja liikunta-alueena.

**MY**-alueena, eli maa- ja metsätalousvaltaisena alueena, jolla on erityisiä ympäristöarvoja, varataan muutamia metsäsaarekkeita. Paltoalueiden keskellä sijaitsevina ne antavat maisemaan oman erikoisen leimansa ja ne halutaan säilyttää kasvillisuuden peittäminä metsäsaarekkeina. MY-alue varataan myös Etelärinteen asuinalueen eteläpuolella olevalla soistuneella metsäalueella.

Nämä kohteet ovat tulleet esiin luontoselvityksen yhteydessä, josta myös löytyvät alueille tarkemmat määrittelyt.

### 3.4.8 Virkistysalueet (VL, VL-1, VU, VU-1, VR, VR-1)

#### VL.

Lähivirkistysalueita varataan taama-alueella asemakaavan mukaisesti. Lisäksi osittain Kyrönjoen varrella sekä Etelärinteen ja Karran laajennuksen välialueella varataan suhteellisen laajat vihervyöhykkeet ja puistoalueet. Viheralueina varataan myöskin Kyrönjokeen pistävät niemekkeet ja joen saaret, Isosaarta lukuottamatta.

Jatkossa, laadittaessa asemakaavoja ja ja muita käyttösuunnitelmia, niiden yhteydessä tullaan varaamaan vielä uusia VL-viheralueita palvelemaan paikallisten asukkaiden tarpeita.

#### VL-1.

Lähivirkistysalueena varataan Kyrönjoen rantavyöhykettä, jonka leveys vaihtelee maastosta riippuen.

Alueella on runsasti vaihtelevaa kasvillisuutta ja siellä pesii useita lintulajeja. Sillä on merkitystä luonnon monimuotoisuuden antajana.

Kun Kyrönjokilaakso Merikaarrossakin kuuluu valtakunnallisesti arvokkaihin maisema-alueisiin, sen ranta-alueita varten suositellaan laadittavaksi erillinen kasvilisuuden hoitosuunnitelma.

Aluetta voidaan käyttää myös virkistykseen sitä varten laaditun erillisen suunnitelman mukaisesti.

#### VU.

Urheilu- ja virkistyspalvelualueina varataan Etelärinteen pohjoispuolinen urheilukeskuksen alue ja koulun lähellä oleva urheilukentän alue laajennusmahdollisuuksiin.

Vu-alueelle voidaan myös rakentaa sen käyttöä palvelevia rakennuksia ja rakennelmia.

#### VU-1.

Uimaranta-alueena varataan Kyrönjoen rantaa Annalankosken läheisyydessä sekä joen rannassa Järvenkylän kohdalla. Alueet toimivat osittain jo nyt uimarantana.

#### VR.

Retkeily- ja ulkoilualueena varataan Kuljunsaaari ja Navittasaari, jotka sijaintinsa ja luontonsa puolesta soveltuvat erityisen hyvin retkeily- ja ulkoilutarkoituksiin.

#### VR-1.

Retkeily- ja ulkoilualueena, jolle saa sijoittaa retkeilyä, ulkoilua, kalastusta, veneilyä, melontaa yms palvelevia tukikohtavarustuksia, -rakenteita ja -laitteita, varataan Navittasaaren eteläosa, alue Kolkinkosken rannalla ja sen edustalla oleva pieni saari sekä Kaivannon itäpuolella oleva ranta-alue.

Alueet on tarkoitettu nimenomaan jokea hyväksikäyttävän pidempimatkaisen retkeilyliikunnan tukikohta- ja välietappi-alueiksi.

### 3.4.9 Loma-alueet (RA)

Kaava-alueella on tällä hetkellä muutama loma-asunto. Ne varataan edelleen lomiasuntoalueina. Lisäksi joen rannassa varataan jonkin verran uusia RA-alueita.

### 3.4.10 Erityisalueet (ET, EV)

#### ET.

Erityisalueina varataan asemakaavan mukaiset puhdistamo- ja mastoalueet.

#### EV.

Suojaviheralueina varataan luontoselvitykseen perustuen Kolkinkosken ylä- ja alapuolisia joenranta-alueita sekä Isosaaren rantakaistale. Lisäksi suojaviheralueena osoitetaan Kolkissa teollisuusalueen ja asutuksen välinen viheralue ja metsän reuna-vyöhyke Julmanmäen teollisuusalueen kohdalla metsä säilyttämiseksi peltoa vastaan. EV-merkintä ei estä normaalin metsätalouden harjoittamista mutta sitä olisi mielellään toteutettava niin, että alueiden merkitys luonto- ja suojavyöhykkeenä säilyisi.

### 3.4.11 Liikennealueet (LP, LV)

#### LP.

Yleinen pysäköintialue varataan Annalankosken varrella joen pohjoispuolella ja se on tarkoitettu lähinnä joen ja sen varren virkistystoimintoja käyttävien tarkoituksiin.

#### LV.

Venesatama varataan Annalankosken varressa joen eteläpuolella joen virkistysmahdollisuuksia hyväksikäyttävälle.

### 3.4.12 Vesialueet (W)

W-vesialueena varataan Kyrönjoen alue. Muita vesistöjä ei alueella, valtaojia luonnotamatta, ole.

## 3.5 TIESTÖ JA TEKNINEN HUOLTO

### TIESTÖ

Osayleiskaava-alueen päätieverkosto on lähes kokonaan valmiina olemassa.

Kevyen liikenteen väylästöt on rakennettu seututien 717 varteen Kolkintien risteyksestä Sauson alueelle sekä Torkkolan alueelta kaava-alueen itärajaan ja siitä edelleen kirkonseudun taajamaan saakka, paikoitellen (Holttilassa) tien molemmilla puolilla. Näin esimerkiksi tärkeimmät yhteydet asuinalueilta kouluun ovat aika turvallisia.

Päätiestön muodostavat:

- seututie n:o 717 joen eteläpuolella,
- yhdystie n:o 17743 joen pohjoispuolella,
- yhdystie n:o 17746 joen yli (Kolkintie).

Kokonaan uutena tieosuutena varataan joen pohjoispuolisen yhdystien oikaisu Alainenpäässä runsaan kilometrin osuudella. Sitä varten on aikanaan maanmittaustoimituksen yhteydessä jo varattu oma alueensa, mutta tien toteutus on jäänyt tekemättä toistaiseksi.

Oikaisun toteutumisen myötä vastaava osuus nykyistä yhdystietä joen rannassa säilyy ja muuttu rauhallisemmaksi pääsytieksi alueella olevaa asutusta varten.

Pääteihin liittyvät alemman luokan yksityistiet sekä kadut.

Uudet tontit on osayleiskaavassa osoitettu pääosin nykyisten yksityisteiden ja yhdys-

teiden sekä tulevien uusien katujen varteen. Uusia tonttiliittymiä seututielle ei tule lainkaan.

Uusia teitä kaavan toteuttaminen edellyttää, Alainenpäässä osoitetun oikaisun lisäksi, vain uusilla laajemmilla kyläalueilla (AT) sekä uusilla asemakaava-alueilla (AP-2), joissa tiestöt suunnitellaan tarkemman kaavoituksen yhteydessä.

## TEKNINEN HUOLTO

Alueen jätevesihuollosta ei anneta kaavassa määräyksiä, koska niiden järjestämisestä pääasiallisesti määrätään vesilan 10 luvussa, terveydensuojelulaissa ja jätelaissa. Toteuttamisen asianmukaisuutta valvovat ja siitä määräyksiä antavat kunnan ympäristöviranomaiset. Ohjeena jätevesihuollossa on, että Kyrönjokeen tai muihinkaan vesistöihin ei suoraan päästetä lainkaan puhdistamattomia jätevesiä.

Asemakaava-alueella sekä uusilla asemakaavoitettavilla alueilla jätevesihuolto on hoidettava viemäriverkoston välityksellä ja puhdistettava asianmukaisesti.

Tulevaisuudessa jätevedet johdetaan nykyisen Kolkin puhdistamon sijasta runko-viemäriin välityksellä kirkonseudun puhdistamolle.

Harvemman asutuksen ja haja-asutuksen alueella pääsääntöisesti jätevedet käytännössä hoidetaan tonttikohtaisesti.

Nykyisillä asemakaavan ulkopuolisilla, taajahkon asutuksen alueilla ja uusilla AT-asuinalueilla jätevedet esimerkiksi johdetaan uumpisäiliöihin, jotka tyhjätaan tai ne hoidetaan useamman tontin yhteisjärjestelyin. Mahdollinen käyttökelpoinen ratkaisu kyläalueilla on, maaperästä riippuen, jätevesien maahan imeyttäminen. Toteutettuna se tarkoittaa käytännössä laajempien alueiden jätevesien kokoamista yhteen ja johtamista sopiviin paikkoihin maahan imeytettäväksi, suoraan tai rakennettavien imeytyspatjojen kautta.

## MAATALOUDEN VAIKUTUS

Suurimmat vesistöihin kohdistuvat saastevaikutukset maatalousvaltaisella maaseudulla aiheutuvat maatalouden harjoittamisesta (lannoitus, myrkytykset) ja niiden vaikutusten eliminoiminen kokonaan on käytännössä mahdotonta. Parannusta asiaan pyritään saamaan joen ja valtaojien varteen jätettävillä suojavyöhykkeillä.

Eläinten hoidosta ja erityisesti sikaloiden toiminnasta syntyvät lanta- ja lieteaineet on voitava hoitaa tarkoituksenmukaisesti. Lanta ja liete eivät ole varsinaista kaatopaikkajätettä, vaan hyötyjätteitä, joita voidaan edelleen käyttää peltojen lannoitukseen. Valtaosa niistä levitetään suoraan pelloille. Kaatopaikkojen yhteyteen voitaisiin tarpeen vaatiessa välivarastoksi muodostaa hyötykäyttövarasto, jossa liete voitaisiin käsitellä asianmukaisesti ja sen jälkeen hyväksikäyttää.

Maatalouden osalta on viljelyssä ja lannoituksessa noudatettava EU taholta annettavia jokien ja valtaojien suojavyöhykkeitä, jotka Kyrönjoen varrella ovat 15 m sekä valtaojien varrella 1 m (liite).

Yleiskaavan yhteydessä annetaan asiaa koskeva kaavamääräys:

*"Maankäyttö- ja rakennuslain 41 §:n 1 momentin perusteella määrätään, että alueella ei saa suorittaa vesistöä saastuttavia toimenpiteitä".*

## ASUMISEN JÄTTEET

Vähänkyrön kunta kuuluu alueelliseen jätehuolto-yhtiöön (Oy Stormossen Ab), jonka puitteissa jätehuolto toimii.

## PUHDAS VESI

Puhtaan veden saanti järjestetään liittämällä kaikki taloudet vesijohtoverkoston.

## 3.6 LUONNONYMPÄRISTÖ

Kyrönjokilaakso kuuluu kohteena valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin. Luonnonarvoiltaan merkittävät kohteet on merkitty jokivarressa VL-alueina tai ne on jätetty maa- ja metsätalousalueina rakentamisen ulkopuolelle. Eräät laajat peltoaukeat halutaan säilyttää edelleen avoimina ja viljelyksessä ja ne on merkitty MA- ja MT-varauksina. VL-merkinnöillä on varattu myös joessa olevat saaret. Asemakaava-alueella olevat erityiset luonnonkohteet on huomioitu asemakaavassa. Luonnon- ja kulttuurimaisemaa on pyritty säilyttämään asutuksen sijoittamisella mäkialueisiin ja vanhaan asutukseen tukeutuen.

Yleiskaavan yhteydessä on tehty aluetta koskien erillinen luontoselvitys, jonka tuloksia on hyödynnetty osayleiskaavan ratkaisussa varaamalla suojelumerkinnöin (ma, luo ym) eräitä arvokkaita luontokohteita.

Kyrönjoen rantojen ja joen lähiympäristön alueita koskien ei erityisillä kaavamerkinnöillä osayleiskaavassa voida osoittaa kaikkia ympäristön maisema- ja kulttuuriarvojen säilyttämiseen vaikuttavia tekijöitä.

*Todetaan kuitenkin tässä yhteydessä, että joen rantojen osalta erillisenä selvityksenä tutkittaisiin joen ja jokimaiseman sekä sen sisältämän kulttuuriympäristön asiat ja sen perusteella voitaisiin laatia aluetta varten esimerkiksi tarkennetun osayleiskaavan muodossa erillissuunnitelma.*

## 3.7 ERITYISKOHTEET, SUOJELU

Vaasan läänin seutukaavaliiton julkaisussa "Kulttuuri- ja rakennushistoriallisesti arvokkaita kohteita Vaasan läänissä" (julkaistu v. 1978) suojeltavina kohteina mainitaan:

- Kolkin talo, Kolkkila. R I (ulkoasu), III
- Kolkinkosken mylly, Kolkkila. Hirsistä salvottu laudoittamaton rakennus kosken partaalla, R III.
- Merikaarron mylly, Merikaarto. II-kerroksinen hirsirakennus, rakennettu v.1915 kosken partaalle, RH III.
- Merikaarron riippusilta, Merikaarto. Peräisin vuosisadan alusta. R I.

Alueen rakennus- ja ympäristökohteet on yleiskaavatyön yhteydessä vielä erillisenä selvitys- ja inventointityönä käyty läpi.  
Luontokohteiden selvittämiseksi alueella on tehty erillinen luontoselvitys.

Luetteloitujen tietojen ja erillisten selvitysten perusteella on alueella olevat rakennus- ja kulttuurihistorialliset kohteet ja toisaalta kaikki huomioitavat luontokohteet merkitty kaavaan omalla merkinnällään ja sitä vastaavalla selityksellä.

Seuraavassa esitetään kaava-alueella suojelumerkinnöin huomioidut erilaiset kohteet ja asiat kohdelajeittain.

### SUOJELTAVAT ERILLISET RAKENNUKSET JA RAKENNUSRYHMÄT

r1-r21. Rakennustaiteellisesti tai historiallisesti arvokas rakennus.

Maankäyttö- ja rakennuslain 41 §:n 2 momentin nojalla määrätään, että alueen yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muiden toimenpiteiden yhteydessä rakennus/rakennukset tulee pyrkiä säilyttämään. Rakennuksessa suoritettavien korjaus-, laajennus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen/rakennusryhmän historiallisesti arvokas luonne säilyy. Ympäröivien alueiden rakentaminen tulisi pyrkiä sopeuttamaan olemassa olevaan arvokkaaseen rakennuskantaan.

- r1 Kolkinrannan rakennusryhmä.
- r2 Snickarsin mylly, myllytupa ja ulkorakennukset.
- r3 Koskiniemen tilan päärakennus.
- r4 Mäkysen tilan päärakennus ja otsa-aitta.
- r5 Annalan tilan rakennusryhmä.
- r6 Koivulan tilan päärakennus ja hirsinen ulkorakennus.
- r7 Liukolan tilan rakennusryhmä.
- r8 Merikaarron vanha mylly.
- r9 Halosen tilan rakennusryhmä.
- r10 Vaalin tilan rakennusryhmä.
- r11 Svensin tilan rakennusryhmä.
- r12 Lahden tilan rakennusryhmä.
- r13 Andersonin tilan rakennusryhmä.
- r14 Koskelan tilan päärakennus.
- r15 Kotipalstan tilan rakennusryhmä.
- r16 Saarenmäen tilan rakennusryhmä.
- r17 Merikaarron kansakoulu.
- r18 Rinnan tilan rakennusryhmä.
- r19 Postin tilan rakennusryhmä.
- r20 Salmen tilan rakennusryhmä.
- r21 Heinikkalan tilan rakennusryhmä.

### SUOJELTAVAT KULTTUURIYMPÄRISTÖT/-KOHTEET.

s-12 Suojeltava alue.

Alueella olevat rakennukset ja alueen ympäristö muodostavat maisemallisesti sekä rakennustaiteellisesti ja -historiallisesti arvokkaan kokonaisuuden.

Maankäyttö- ja rakennuslain 41 § 2 momentin nojalla määrätään, että alueen käytön kannalta tarpeellinen lisärakentaminen ja korjausrakentaminen ja muut ympäristöön



kohdistuvat toimenpiteet ovat sallittuja siten, että ne eivät ole ristiriidassa alueen maisemallisen ja ympäristöllisen erityisluonteen ja rakennustyylin kanssa. Alueen läpi kulkevan seututien ja yhdystien suuntaus on säilytettävä ennallaan ja sen parannustyöt on tehtävä niin, että tien ja sen ympäristön perinteikäs yleisilme säilyy.

- Alainenpää-Merikaarron Riviera.
- Järvenkylä.
- Kolkinkosken ympäristöalueet.

#### s-13 Arvokas maisema- ja kulttuurialue.

Alueella on metsälaoissa tarkoitettuja arvokkaita elinympäristöjä ja luonnonsuojelulaissa tarkoitettuja arvokkaita luontotyyppijä.

Alueella olevat rakennukset ja alueen ympäristö muodostavat maisemallisesti sekä rakennustaiteellisesti ja -kulttuurisesti arvokkaan kokonaisuuden.

Maankäyttö- ja rakennuslain 41 § 2 momentin ojalla määrätään, että arvokkaat elinympäristöt ja luontotyypit on pyrittävä huomioimaan alueen maankäytössä. Alueen tarkemman suunnittelun yhteydessä on erityisesti kiinnitettävä huomiota luonnon monimuotoisuuden (mm niityt, hakamaat, avokalliot) säilyttämiseen mahdollisuuksien mukaan.

Alueen käytön kannalta tarpeellinen lisärakentaminen ja korjausrakentaminen ovat sallittuja siten, että ne eivät ole ristiriidassa kohteen maisemallisen ja ympäristöllisen erityisluonteen ja rakennustyylin kanssa.

- Saarensivu.

ma-2-alueena varataan vanha perinteinen asuinalue Alainenpään länsiosassa.

ma-2/luo-alueina varataan lisäksi Torkkolan ja Saarensivun erilliset asuinryhmät.

### VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE.

ma-kulttuurimaisema-alueena, jossa ympäristön peruspiirteet säilytetään, varataan kaavassa se osa valtakunnallisesti arvokkaasta Kyrönjoen maisema-alueesta joka ulottuu osayleiskaava-alueelle.

Varauksen tavoitteena on sellaisen yhtenäisen alueen osoittaminen, jossa ympäristön peruspiirteitä säilytetään muodostamatta aluetta varsinaiseksi suojelualueeksi.

### SUOJELTAVAT LUONTOKOhteet

ma-1 Maisemallisesti arvokas alue.

Maankäyttö- ja rakennuslain 41 § 2 momentin nojalla määrätään, että maisemallisesti kaunis tienvarsikoivikko tulee säilyttää uusintaistutuksilla ja että vesilampareiden välittömässä läheisyydessä tulee metsänhoitotoimenpiteet tehdä reunavyöhykkeiden erityispiirteet säilyttävällä tavalla. Kuollut kuusikko voidaan poistaa ja suosia lehtipuita.

- Vähäjoen ja -tien varsialueet.

luo-1 Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokas alue.

Alueella on metsälaoissa tarkoitettuja erityisen arvokkaita elinympäristöjä.

Maankäyttö- ja rakennuslain 41 § 2 momentin nojalla määrätään, että alueen hoito- ja käyttötoimenpiteet on tehtävä elinympäristön ominaispiirteet säilyttävällä tavalla.

- Metsäalueet Holtilan ja Vähäjoen välillä.
- Piukka.
- Kiviniemenmäki (3 erillistä osa-alueetta).

luo-2 Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokas alue.

Alueella on metsälaissa tarkoitettuja erityisen arvokkaita elinympäristöjä.

Maankäyttö- ja rakennuslain 41 § 2 momentin nojalla määrätään, että alueen hoito- ja käyttötoimenpiteet on tehtävä elinympäristön ominaispiirteet säilyttävällä tavalla. Asemakaavassa alueen käyttötarkoituksmerkintä voi olla VL tai MU. Alueen lounaisnurkka soveltuu asutukseen.

- Annala.

luo-3 Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokas alue.

Alueella on havaittu liito-oravan jätöksiä. Maankäyttö- ja rakennuslain 41 § 2 momentin nojalla määrätään, että liito-oravan jätöksillä merkitsemän puun ympäristö on noin 50 metrin säteellä asemakaavassa varattava lähivirkistysalueena, jossa sallitaan vain varovaista kasvatushakkuuta. Alueen eteläinen kuusikko varataan asemakaavassa lähivirkistysalueena, jossa toimenpiteet ovat sallittuja ympäristön erityispiirteet säilyttävällä tavalla.

- Annala.

luo-4 Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokas alue.

Maankäyttö- ja rakennuslain 41 §:n 2 momentin nojalla määrätään, että perinnebiotooppina arvokkaan metsäniityn luontoa muuttavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. Nii-  
tyn hoitoa tulisi jatkaa nykyiseen tapaan.

- Sausolannurkka, itäosa.

## 3.8 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

### LIIKENNEMELU

Yleisten teiden melu- ja päästöhaittoja on pyritty lieventämään sijoittamalla uusi asutus mahdollisuuksien mukaan etäämmälle teistä. Kuten edellä kohdassa 1.10 on todettu, seututien 717 aiheuttama liikennemelu on Karran-Annalan-Sauson kohdalla 50 metrin päässä ja muualla 70 metrin päässä tiestä ulkotilassa 55 dB(A). Yhdystien 17743 varrella liikenteen melu on ulkotilassa 55 dB(A) noin 10 metrin päässä tiestä ja yhdystien 17746 varrella noin 40 metrin päässä tiestä.

Seututien varrella on jo ennestään asutusta noin 20-30 metrin päässä tiestä. Jos melu ulkotilassa saattaakin ajoittain ylittää ohjerajan, sisätiloissa melu ei missään kohoa läheskään ohjeylärajalta, eli 35 dB(A):iin.

Joen pohjoispuolella liikennemelu ei ole häiritsevää tasoa.

### KYRÖNJOEN TULVA-ALUEET

Kyrönjoen varrella määritellään tulvariskistä johtuen se korkeustaso, jonka alapuolelle ei rakennettaessa saa sijoittaa kostuessaan vaurioituvia rakenteita. Tämä korkeustaso on:

- |                            |                |
|----------------------------|----------------|
| - kaava-alueen länsipäässä | + 7,80 m (N60) |
| - Kolkinkosken alapuolella | + 7,90 m (N60) |
| - Kolkinkosken yläpuolella | + 8,35 m (N60) |

- Merikaarronkosken alapuolella + 8,65 m (N60)
- Merikaarronkosken yläpuolella + 9,65 m (N60)
- Merikaarron riippusillan kohdalla + 9,95 m (N60)
- 1,5 km sillasta itään päin + 10,55 m (N60)
- Torkkolan kävelysillan kohdalla + 10,85 m (N60)
- Kaava-alueen itärajalla + 10,90 m (N60).

Annalan-Kolkinkosken-Kolkin alueella joen varressa maanpinnan korkeus on matalaa ja siellä ollaan lähellä tulvariskitasoa, osittain joen normaaliranta on pahimmillaan tulva-alueita. Muualla joen rantatöyräillä rantamaasto on enimmäkseen tulvarajan yläpuolella, jolloin tulvariski ei käytännössä aiheuta erityisiä rajoitteita joen varteen rakentamielle.

Kun edellämainittu tulvariskin alainen rantaosuus on kaavassa AP-1-alueita, asemakaavoituksen yhteydessä on huomioitava tulvariskialueet ja jätettävä ne lähinnä viher- tai peltoalueiksi.

### SIKALAT

Kaava-alueella on muutamia toimivia sikaloita, jotka aiheuttavat ympäristöönsä jossain määrin hajuhaittoja. Kaavassa voidaan välttää uuden asutuksen sijoittamista liian lähelle niitä. Sikaloille edellytetään jätehuollon osalta jatkossa eräitä parannettuja teknisiä ratkaisuja ja lietesäiliöiden kattamista.

Kun sikalojen hajuhaittoja voidaan tekniikan kehityksen myötä jatkossa selvästi vähentää, niistä ei tule olemaan erityistä haittaa alueen maaseutumaiselle asutukselle. Tutkimukset osoittavat, että haittoja voidaan tehokkaasti vähentää nimenomaan teknisillä ratkaisuilla. Sikojen lukumäärällä ei ole niinkään ratkaisevaa vaikutusta hajuhaittojen syntymiseen.

## 3.9 YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Osayleiskaavassa Merikaarrossa taaja-asutuksen alueita pyritään osoittamaan nykyisen taajan asutuksen alueilla sekä välittömästi niihin liittyen. Poikkeuksen muodostaa Alainenpään alue, joskin sielläkin on ennestään perinteistä asutusta, mutta ei niin taajaa kuin Kolkin, Annalan, Karran, Etelärinteen ja Sauson alueilla. Tavoitteena on taaja-asutuksen keskittäminen mahdollisuuksien mukaan.

Toisaalta ehdotuksessa säilytetään muutamat taaja-alueista hieman erillään olevat tiheämmän asutuksen kyläalueet, joissa sallitaan myös täydennysrakentamista niiden vahvistamiseksi tarkoituksenmukaisessa määrin, kuten Järvenkylä, Torkkola ja Saarensivu.

Arvioinnin perusteena käytetään seuraavassa mm. osayleiskaavassa toteutettavia tärkeimpiä tavoitteita ja ne luetellaan tässä vielä keskitetysti. Tavoitteena on mm:

- Vahvistaa nykyisen taaja-asutuksen sekä sopivassa määrin taajahkojen kyläasutusten rakennuskantaa ja rakenteellista merkitystä.
- Säilyttää ja hieman täydentää esimerkiksi Järvenkylän kyläasutusta.
- Hyväksyä ja säilyttää luonteeltaan nauhamaiset asutusalueet Kyrönjokea seuraavien teiden varsilla. Niille sallitaan täydentävää rakentamista vain erittäin vähäisessä

määrin.

- Hyväksyä ja säilyttää haja-asutustyylinen rakennettu ympäristö sekä sallia niillä uutta rakennuslainsäädännön tarkoittamaa haja-asutusrakentamista.
- Pyrkiä säilyttämään laajat avoimet viljelysaukiot edelleen viljelyksessä ja rakentamattomina ja samalla säilyttää erityisiä ja huomattavia näkymiä.
- Pyrkiä korostamaan Kyrönjokilaakson maisemallista ja kulttuurimerkitystä ja uuden rakentamisen sopeuttamista siihen sekä jokiranta-alueiden ja muiden sopivien maastoalueiden merkitystä virkistys- ja vapaa-ajanalueina koko seudun kannalta.
- Pyrkiä tarpeen mukaan säilyttämään alueella olevaa perinteistä ja arvokasta rakennuskantaa sekä asuin- ja luonnonympäristöjä.

## Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset

Vaikutukset tulevat luonnollisesti konkreettisesti esiin vasta vuosien myötä kaavaa toteutettaessa. Muutos tässä suhteessa nykytilanteeseen on kuitenkin selvästi näkyvissä.

Kaavaehdotuksessa Merikaartoon lisätään taajan asutuksen aluevarauksia, joille niiden sijainnista johtuen kunnallistekniikan rakentaminen on suhteellisen edullista. Alueet sijoittuvat osittain nykyisen asemakaava-alueen, ja siis olevan viemäriverkoston, välittömään yhteyteen (Annalan laajennus, Holttilan-Karran laajennus ja Etelärinteiden laajennus) ja osittain alueelle, jonka kautta uusi runkoviemäri Kolkista Vähänkyrön kirkonseudun puhdistamolle rakennetaan (Alainenpää). Sauson, Torkkolan ja Saarensivun alueilla kysymys on suhteellisen vähäisestä lisärakentamisesta ja niiden jätevesihuolto voidaan tarkoituksenmukaisesti hoitaa tonttikohtaisesti.

Matkat palveluihin uusilta asemakaavoitettavilta alueilta ovat valtaosaltaan suhteellisen lyhyet ja kuljettavissa jopa polkupyörällä tai jalan. Myöskin matka Merikaarron kouluun on niiltä suhteellisen lyhyt ja yhteydet sinne voidaan saada liikenteellisesti turvallisiksi. Koululta länteen päin seututien varressa on koko matkalla kevyen liikenteen väylät.

Torkkolan, Saarensivun ja Järvenkylän alueilta matka kirkonseudun palveluihin on lyhyempi kuin Merikaartoon, noin 4 km. Tiedyt yhteydet sinne ovat hyväkuntoisia.

Uudet asuinalueet sijoittuvat nykyisten teiden varteen tai niin lähelle pääteitä, että kokoojatieyhteydet ovat tarkoituksenmukaisesti toteutettavissa. Uudet alueet ovat myös mitoitukseltaan sellaisia, että kokoojateiden käyttöaste saadaan hyväksi. Eniten uutta kokoojatieä joudutaan rakentamaan Holttilan-Karran eteläpuolisella laajennusalueella. Muualla tarvitaan uusia teitä suhteellisen vähän.

Joen pohjoispuolelle sijoittuva taajahkon asutuksen Järvenkylä, samoin kuin joen eteläpuoliset Torkkolan ja Saarensivun alueet sijoittuu olevien teiden varteen. Järvenkylästä etäisyys uuteen runkoviemäriin on lyhyt. Näiltä alueilta etäisyys keskustan kauppoihin ja kouluun on hieman keskimääräistä pitempi.

## Sosiaalisia vaikutuksia

Kaavaratkaisu antaa mahdollisuudet toisaalta tiiviiden taajamaluonteisten ja toisaalta tarvittaessa myös harvempien kylämäisten asuinyhteisöjen muodostamiseen.

Kaava-alueen nykyiset ja uudet asemakaava-alueet käsittävät normaaleja pientalo-

alueita, joissa sosiaaliset yhteisöt muodostuvat tavalliseen tapaan. Merikaarron taajama-asumisessa on erityisesti myöskin maaseutumaisia piirteitä sekä verraten paljon viheralueita ja vesistöä luomassa viihtyisyyttä ja vihreyttä ympäristöön. Aivan taajaman keskustassa muodostetaan liike- ja palvelualue.

Järvenkylän, Torkkolan ja Saarensivun alueet muodostavat perinteisiä kyläyhteisöjä, joissa väki enimmäkseen tuntee toisensa. Nämä alueet säilyvät osayleiskaavan mukaan luonteeltaan ennallaan ja niissä sallitaan vähäisessä määrin täydentävää lisärakentamista. Kun se tapahtunee enimmäkseen "oman väen" piiristä, mitään suurempia muutoksia ei tapahdu ja alueiden sosiaaliset rakenteet voivat jatkossakin säilyä ja toimia tuttuina turvapiireinä. Luonteeltaan alueet ovat kaikesta huolimatta hyvin maaseutumaisia ja pääsy vapaaseen luontoon, metsiin ja pelloille on helppo. Kylät rajoittuvat välittömästi ympäröivään luontoon, jonne vaikkapa marjaretkelle tai sienimetsään on lyhyet matkat.

Asemakaavan ulkopuoliset joenvarren ja tienvarsien haja-asutusalueet säilyvät kaavan mukaan lähes ennallaan ja siellä muodostuneet sosiaaliset yhteenkuuluvuudet säilyvät. Joen kaikki virkistystekijät ovat lähellä kunhan ne vain osataan käyttää hyväksi

Merikaarron nykyinen koulu säilyy toiminnassa ja siellä lapsien kannalta tutut entiset kanssakäymisen kuviot kavereihin ja opettajiin voivat jatkossakin säilyä. Saarensivun koulun lakkauttamien on aiheuttanut luonnollisesti jonkin verran hankaluutta lasten koulumaailmaan. Siltä osin osalla oppilaita myös koulumatka on tullut pitemmäksi.

## Ympäristö- ja kulttuurivaikutuksia

Osayleiskaavalla pyritään huomioimaan ja vaalimaan ympäristöä ja sen luonto- ja kulttuuriarvoja.

Rakentamista pyritään varsinaisen taaja-alueen lisäksi ohjaamaan perinteisille asuinalueille, jossa ne jatkavat ja osittain vahvistavat olemassa olevaa rakennettua maisemaa. Tällaisia ovat joenvarren viljelysaukion takainen kyläalue ja pari tiheimmän asutuksen mäkialuetta sekä joen varren haja-asutusalueet.

Asutusalueet kokonaisuudessaan sijoituvat mäki-, metsäalueille ja avoimet viljelysvainiot niinkuin myös joen rantavyöhykkeet voidaan säilyttää rakentamattomina.

Kaavassa ei voida antaa mitään sitovia määräyksiä rakentamisen yksityiskohdista, mutta on luonnollista, että siinä olisi varsinkin kyläalueilla noudatettava ympäristön rakennuskulttuuriin sopeutuvaa mittakaavaa, tyyliä, värejä ja materiaaleja. Vastuu tässä asiassa on osittain kunnan rakennusvalvontaviranomaisilla mutta painava vastuu on luonnollisesti asukkailla itsellään. Tässä suhteessa todennäköisesti uusi sukupolvi on aikaisempaa valistuneempi ja valmiimpi kantamaan vastuunsa.

Vesistöjen saastutamisen estämiseksi maankäyttö- ja rakennuslain 41 § 1 momentin nojalla annetaan jokivarsia ja valtaojien varsia koskeva kaavamääräys.

Osayleiskaavatyön yhteydessä on tehty erillinen rakennus- tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuskannan ja ympäristöjen inventointi sekä luontoselvitys. Niiden perusteella kaavassa osoitetaan tarkoituksenmukaisin suojelumerkinnöin ympäristökohteita sekä yksittäisiä rakennuskohteita ja luontokohteita. Selvitys niistä on esitetty edellä.

### 3.10 KESTÄVÄ KEHITYS

Edellä on kohdassa 1.11 esitetty ns. kestävän kehityksen periaatetta sekä asioita, joita sen toteuttamiseksi olisi syytä huomioida myös kaavoituksessa.

#### A. Metsätalous ja virkistysalueet

Yleiskaavassa ei orjallisesti toteuteta aikaisemmin yleisesti sovellettua periaatetta, että kaikki pellot pitäisi jättää rakentamatta ja sijoittaa asutus metsään. Merikaarrossa tällä asialla ei tosin ole niin paljon merkitystä, koska luonto ja maisemat ovat sellaisia, että asutus voidaan kaavoituksellisistakin näkökulmista katsoen helposti sijoittaa peltoalueita säästäen ja metsäalueita hyödyntäen.

Silti voidaan suureksi osaksi säästää mäkialueita, kosteikkoja, metsien ja peltojen reunavyöhykkeitä ym herkkiä kohteita joutumasta peruuttamattomien muutosten kohteiksi. Myöskin rakennettavilla alueilla olisi hyvä pyrkiä luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen mahdollisimman hyvin.

Laajoja ja tehokkaasti toteutettavia virkistysalueita ei yleiskaavassa varata metsäalueilla. Ainoat sen laatuiset varaukset ovat Kiviniemenmäen ja Sauson MU-alueet, joka sisältävät mäkialueita ympäristöineen. Varaukset tarkoittavat kuitenkin toimintaa, jossa luontoa hyödynnetään virkistyksen tarpeisiin hyvin "epätehokkaasti" ja enimmäkseen luonnon ja myös metsätalouden ehdoilla.

#### B. Maatalous ja jokivarsi

Vaikka tavoitteena ei ole asutuksen sijoittaminen vain metsäalueille, yleiskaavassa on selvästi myös pyrkimyksenä laajojen avoimien viljelysaukioiden säilyttäminen rakentamattomina (MA, MT). Uusi asutus sijoitetaan pääasiassa olevan asutuksen yhteyteen, sitä täydentämään. Alueen luonteesta johtuen voidaan samalla kuitenkin säästää kaikki merkittävät peltoalueet rakentamiselta.

Maataloutta koskien kaavassa annetaan EU:n ehtojen kanssa yhteneväisiä ohjeita viljelemättä jätettävien ja lannoittamattomien suojavyöhykkeiden jättämisestä Kyrönjoen sekä valtaojien varressa. Tällä halutaan estää maatalouden saasteiden joutumasta vesistöihin.

Seututien 717 varsi on ennestään osittain rakennettua, mutta sen varressa ei varata lainkaan uusia asuinpaikkoja. Vaikka oleva asutus, tosin vähäinen, on tien varrella nauhamainen ja edellyttää pitkähköjä kunnallistekniikan verkostoja, varauksia pidetään tässä tilanteessa tarkoituksenmukaisina. Joen pohjoispuolella alueen läpi on rakennettu runkoviemäri Merikaarosta kirkonseudulle.

Liikenneverkko on pääasiassa hyväkuntoinen. Sen varteen on tiheimmän asutuksen alueilla tehty pitkillä osuuksilla erillinen tai korotettu kevyen liikenteen väylä. Yhteys joka kohdasta palveluihin, joko Merikaartoon tai kirkonseudulle, on enintään noin 4 km ja siten polkupyörällä saavutettavissa. Alue on maisemallisesti kaunista ja antaa mahdollisuuden asua maaseutumaisesti.

Kyrönjoen ranta-alueet varataan kaavassa suurelta osin vapaiksi viheralueiksi, välillä kapeampina ja välillä leveämpinä vyöhykkeinä. Jokeen pistävillä niemikkeillä varataan Kyrönjoen melontareittiin kuuluvat rantautumispaikat sekä mahdolliset

uimarannan ja kalastuksen tukikohdan paikat.

### C. Taajamatoimintojen alueet

Merikaarron yleiskaava-alueella sekä vanhat että uudet taajan asutuksen alueet sijoittuvat enimmäkseen noin parin kilometrin päähän päivittäistavarapalveluista. Sitä kauemmaksi sijoittuu vain osa asutuksesta, eli lähinnä seututien varressa oleva nauha-asutus ja rakennusryhmät sekä perinteisen kyläasutuksen alueet.

Merikaarron asutusrakenne ei kaikilta osin täytä edellä kohdassa 1.11 esitettyjä kestävän kehityksen ihannevaatimuksia. Asutus sijoittuu kuitenkin hyvien liikenneyhteyksien varrelle.

Osayleiskaava-alueella lukumääräisesti suurin osa asukkaista sijoittuu taajama-alueelle ilman liikennerajoitteita (C1) ja liikennerajoitteiselle taajama-alueelle (C2). Vähäinen osa taajama-alueen reunavyöhykkeelle (C3).

## 4 TOTEUTTAMINEN

### 4.1 TONTTIEN KÄYTTÖNOTTO

Koska yleiskaava-alue on pääosin yksityisessä omistuksessa, tässä yhteydessä ei esitetä tarkempaa ohjelmaa tonttien käyttöönoton järjestyksestä ja ajankohdasta. Kun kunta kuitenkin omistaa alueella suheellisen isoja yhtenäisiä, asutukseen varattavia alueita, se voi aika tehokkaasti vaikuttaa siihen, missä järjestyksessä asemakaava-alueita rakennetaan.

Muilta osin kaavan toteutuminen ja sen järjestys jää riippumaan alueen maanomistajien omista päätöksistä.

### 4.2 TIESTÖ JA TEKNINEN HUOLTO

Yleiskaavassa esitetyt uudet tiet toteutetaan tarpeen mukaan yleisinä teinä (oikaisu Alainenpäässä), yksityistienä tai katuina. Uudet yksityistiet ja kadut ovat tarpeellisia lähinnä uusia asuinalueita (AP-2, AT) toteutettaessa.

Jätehuollon järjestämisestä määräävät, kuten edellä todettiin, kunnan viranomaiset.

Alueen vesijohtoverkostoa laajennetaan tarpeen mukaan uusille tonteille.

### 4.3 MAATALOUDEN ASEMA KAAVAA TOTEUTETTAESSA

Lisärakentamisesta huolimatta tulee maa- ja metsätalous jatkossakin säilymään alueen tärkeänä maankäyttömuotona. Tämä tarkoittaa mm sitä, että uusien tonttien sijoittamisesta asemakaava-alueiden ja sen lähimpien lievealueiden ulkopuolelle ei saa aiheutua haittaa maatalojen toiminnalle tai toiminnan kehittämiseksi. Uusien asukkaiden on lievealueilla ja kyläalueilla sopeuduttava ympäristön elinoloihin eikä päinvastoin. Jos omakotiasukkaiden ja maatalan kesken syntyy siellä ristiriitaa esimerkiksi lannan levityksestä yms, omakotiasukkaan tulisi sopeutua maatalouden kohtuullisiin vaatimuksiin. Toisaalta maatalouden tulee noudattaa lannan ja torjunta-aineiden levittämisestä annettuja ohjeita.

Asemakaava-alueella sekä sen läheisyydessä, varsinkin AP-2-alueilla, toimitaan luonnollisesti asumisen, palvelutoiminnan, työpaikkatoiminnan, virkistystoiminnan yms ehdoilla, jolloin maatalous on pääsääntöisesti väistyvä toiminto. Kuitenkin esimerkiksi AP-2- ja AT-alueille yksityiskohtaisempaa kaavaa laadittaessa siinä voidaan varata myös maatalouden talouskeskusten alueita sekä maa- ja metsätalousalueita, jos tilanne ja olosuhteet niin edellyttävät.



#### 4.4 RAKENTAMINEN M-, MT- JA MA-ALUEILLE

Osayleiskaavan sisältämät rakennusaluevaraukset on sijoitettu niin, että maanomistajilla olisi mahdollisuuksia tarkoituksenmukaiseen rakentamiseen. Monia sinänsä rakentamiseen hyvin soveltuvia alueita on kuitenkin jäänyt rakentamisvarausten ulkopuolelle.

Esimerkiksi sukupolvenvaihdoksen yhteydessä saattaa tilanne kuitenkin muuttua ja omakotirakentamiseen haluttaisiinkin käyttää M-, MT- tai MA- aluetta. Tällaisessa tilanteessa menettely voi olla seuraava:

- osayleiskaava muutetaan kunnanvaltuuston päätöksellä niin, että sovelias tontti tulee kaavassa osoitetuksi,
- jos on kysymys haja-asutusta muodostavasta hankkeesta, kunnan rakennuslupaviranomainen harkitsee rakennusluvan myöntämistä ilman kaavan muutosta,
- jos uusi rakentaminen muodostaa taaja-asutusta, kunta harkitsee poikkeusluvan myöntämistä hankkeen toteuttamiseksi.

Kahdessa viimeksimainitussa tapauksessa osayleiskaava saattaa sellaisenaankin riittää luvan myöntämisen pohjaksi: eli vaikka vireillä olevaa hanketta ei kaavan aluevarauksiin sisälly, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi kaavan perusteella arvioida hankkeen sopeutumista ympäristön maankäyttöön ja laajemmin yhdyskuntarakenteeseen.

Jotta em tilanteilta välttyttäisiin, osayleiskaava olisi hyvä aika ajoin esimerkiksi valtuustokausittain saattaa uudelleen käsittelyyn ja tehdä siihen tarvittavia muutoksia.

## 4.5 YLEISKAAVAN OIKEUSVAIKUTUKSET

MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN (132/1999, 1.1.2000-) MUKAISIA YLEISKAAVAN OIKEUSVAIKUTUKSIA JA MUITA TÄRKEITÄ MÄÄRÄYKSIÄ.

- 16 § mom: SUUNNITTELUTARVEALUE.

Suunnittelutarvealueella tarkoitetaan aluetta, jonka käyttöön liittyvien tarpeiden tyydyttämiseksi on syytä ryhtyä erityisiin toimenpiteisiin, kuten teiden, vesijohdon tai viemärin rakentamiseen taikka vapaa-alueiden järjestämiseen.

Suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä sovelletaan myös sellaiseen rakentamiseen, joka ympäristövaikutusten merkittävyyden vuoksi edellyttää tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa.

Kunta voi oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa tai rakennusjärjestyksessä osoittaa suunnittelutarvealueeksi myös alueen, jolla sen sijainnin vuoksi on odotettavissa suunnittelua edellyttävää yhdyskuntakehitystä tai jolla erityisten ympäristöarvojen tai ympäristöhaittojen vuoksi on tarpeen suunnitella maankäyttöä. Yleiskaavan tai rakennusjärjestyksen määräys alueen osoittamisesta suunnittelutarvealueeksi on voimassa enintään 10 vuotta kerrallaan.

Rakennusluvan erityisistä edellytyksistä tässä pykälässä tarkoitetulla suunnittelutarvealueella säädetään 137 §:ssä.

Suunnittelutarpeesta ranta-alueella säädetään 72 §:ssä.

- 38 §: KIELLOT YLEISKAAVAA LAADITTAESSA.

Kun yleiskaavan laatiminen tai muuttaminen on pantu vireille, kunta voi määrätä alueelle rakennuskiellon ja 128 §:ssä tarkoitetun toimenpiderajoituksen.

Rakennuskielto ja toimenpiderajoitus ovat voimassa enintään 5 vuotta. Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi kunta voi pidentää aikaa enintään 5 vuodella ja alueellinen ympäristökeskus kunnan hakemuksesta erityisestä syystä sen jälkeen vielä 5 vuodela.

Jos kunta on määrännyt 1 momentissa tarkoitetun rakennuskiellon tai toimenpiderajoituksen, ne ovat voimassa myös alueella, jolle on hyväksytty yleiskaava tai yleiskaavan muutos, kunnes hyväksymispäätös on saanut lain voiman.

- 39 § 4 mom: SISÄLTÖVAATIMUS.

Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

- 41 §: YLEISKAAVAMÄÄRÄYKSET.

Yleiskaavassa voidaan antaa määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettavat vaatimukset huomioonottaen tarvitaan yleiskaava-aluetta suunniteltaessa tai rakennettaessa taikka muutoin käytettäessä (yleiskaavamääräykset). Yleiskaavamääräykset voivat muun ohessa koskea maankäytön ja rakentamisen erityistä ohjausta tietyllä alueella sekä haitallisten ympäristövaikutusten estämistä ja rajoittamista.

Jos jotakin aluetta tai rakennusta on maiseman, luonnonvarojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristöarvojen vuoksi suojeltava, yleiskaavassa voidaan antaa sitä koskevia tarpeellisia määräyksiä (suojausmääräykset).

**-42 §: YLEISKAAVAN OIKEUSVAATIMUKSET MUUHUN SUUNNITTELUUN JA VIRAN-  
OMAISTOIMINTAAN.**

Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista.

Yleiskaava korvaa samaa aluetta koskevan aikaisemmin hyväksytyyn yleiskaavan, jollei kaavassa toisin määrätä. Yleiskaava ei ole asemakaava-alueella voimassa muutoin kuin 1 momentissa tarkoitetun asemakaavan muuttamista koskevan vaikutuksen osalta.

**- 43 §: RAKENTAMIS- JA TOIMENPIDERAJOITUKSET.**

Lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos yleiskaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (ehdollinen rakentamisrajoitus). Haittaa arvosteltaessa ei oteta huomioon omistussuhteissa yleiskaavan hyväksymisen jälkeen tapahtuneita muutoksia, ellei niitä ole tehty yleiskaavan toteuttamista varten.

Yleiskaavassa voidaan määrätä, ettei yleiskaava-alueella tai sen osalla saa rakentaa niin, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista (rakentamisrajoitus). Tällöin ei sovelleta, mitä 1 momentissa säädetään. Yleiskaavassa voidaan myös määrätä, ettei maaisemaa muuttavaa toimenpidettä saa suorittaa ilman 128 §:ssä tarkoitettua lupaa (toimenpiderajoitus).

Yleiskaavassa voidaan erityisellä määräyksellä kieltää käyttämästä rakennustoimintaan tarkoitettua aluetta enintään 5 vuoden aikana muuhun rakentamiseen kuin maatalouden ja muiden siihen verrattavien elinkeinojen tarpeita varten (määräaikainen rakentamisrajoitus).

Tässä pykälässä säädetyistä rajoituksista johtuvasta lunastus- ja korvausvelvollisuudesta säädetään 101 ja 140 §:ssä.

**- 44 §: YLEISKAAVAN KÄYTTÖ RAKENNUSLUVAN PERUSTEENA.**

Yleiskaavan käytöstä rakennusluvan perusteena ranta-alueella säädetään 72 §:ssä ja suunnittelutarvealueella 137 §:ssä.

**- 45 §. OIKEUSVAIKUTUKSETON YLEISKAAVA:**

Yleiskaava voidaan laatia ja hyväksyä myös siten, ettei sillä koko yleiskaavan tai sen osan alueella ole tässä laissa tarkoitettuja oikeusvaikutuksia. Tällaista yleiskaavaa koskee kuitenkin, mitä 99 §:n 3 momentissa säädetään lunastamisesta.

**- 58 § 3 mom: VÄHITTÄISKAUPAN SUURYKSIKKÖ.**

Vähittäiskaupan suuryksikköä ei saa sijoittaa maakunta- tai yleiskaavan keskustatoiminnoille tarkoitettun alueen ulkopuolelle, ellei alue ole asemakaavassa erityisesti osoitettu tätä tarkoitusta varten. Vähittäiskaupan suuryksikkö määritellään 114 §:ssä (yli 2000 kerrosneliömetrin suuruinen vähittäiskaupan myymälä; ei kuitenkaan koske paljon tilaa vaativan erikoistavaran kauppaa).

**- 72 §. SUUNNITTELUTARVE RANTA-ALUEELLA:**

Meren tai vesistön ranta-alueeseen kuuluvalla rantavyöhykkeelle ei saa rakentaa rakennusta ilman asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on

määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös ranta-alueita, jolla rakentamisen ja muun käytön suunnitteleminen pääasiassa rantaan tukeutuvan loma-asutuksen järjestämiseksi on tarpeen alueella odotettavissa olevan rakentamisen vuoksi.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei koske:

- 1) maa- ja metsätalouden tai kalatalouden harjoittamista varten tarpeellista rakentamista;
- 2) maanpuolustuksen tai rajavalvonnan tarpeisiin tapahtuvaa rakentamista;
- 3) merenkulun tarpeisiin tapahtuvaa rakentamista;
- 4) olemassa olevan asuinrakennuksen kanssa samaan pihapiiriin kuuluvan talousrakennuksen rakentamista; eikä
- 5) olemassa olevan asuinrakennuksen korjaamista tai vähäistä laajentamista.

Kunta voi alueellista ympäristökeskusta kuultuaan osoittaa rakennusjärjestyksessä alueet, joilla 1 momentissa säädetty rajoitus ei ole voimassa sen johdosta, ettei alueella ole sen sijainnin vuoksi odotettavissa suunnittelua edellyttävää rakentamista eikä alueella ole erityisiä luonnon- ja maisema-arvoja tai virkistyskäytön tarpeita. Tällainen rakennusjärjestyksen määräys voi olla voimassa enintään 6 vuotta kerrallaan, kuitenkin enintään niin kauan kuin määräyksen perusteena olleissa olosuhteissa ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia, joiden vuoksi edellytyksiä määräykselle ei enää ole.

Poikkeuksen myöntämisestä 1 ja 2 momentin rajoituksista säädetään 23 luvussa (171-176 §).

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske ennen 1 päivänä tammikuuta 1997 olemassa olleeseen asuinrakennukseen tai maatalaan liittyvän saunarakennuksen rakentamista. Jos hakemus 1 momentin rajoituksesta poikkeamiseen koskee aluetta, jonka omistusoikeus on siirtynyt hakijalle ennen 10 päivää toukokuuta 1996 ja jota koskevan kaavan laatimista ei ole kohtuullisessa ajassa pantu vireille maanomistajasta riippumattomasta syystä, lupaa ei ilman painavaa syytä saa evätä, jos rakennus tulee hakijan henkilökohtaiseen käyttöön ja kunta puoltaa hakemusta eikä rakentaminen vaaranna luonnon tai maiseman arvoja. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske aluetta, jonka kohdalla on 2 momentin mukainen suunnittelutarve.

#### - 92 §: KUNNAN OIKEUS YKSITYISEEN TIEHEN.

Jos yleiskaava-alueella yksityisistä teistä annetun lain (358/1962), jäljempänä yksityistielaki, 1 §:n mukainen yksityinen tie tai tie, jonka maanomistaja on yhdyskuntarakentamisen yhteydessä varannut tiealueeksi, sijaitsee sellaisella alueella, joka kaavan mukaan on tarkoitettu liikenneväyläksi, kunnalla on oikeus korvauksetta panna kuntoon tiealue siihen kuuluvine ojineen ja asettaa siihen johtoja sekä luovuttaa se yleiseen liikenteeseen.

#### - 93 § 3 mom: YLEISEN TIEALUEEN SIIRTYMINEN KUNNALLE.

Asianomainen ministeriö voi lisäksi myöntää kunnalle luvan lunastaa alueen, joka on yleiskaavassa osoitettu liikenneväyläksi, asuntorakentamiseen tai siihen liittyvään yhdyskuntarakentamiseen ja jota tarvitaan kunnan suunnitelmanmukaiseen yhdyskuntarakentamiseen, sekä alueen, joka on tarkoitettu kunnan tai kuntayhtymän laitokselle tai muihin näiden tarpeisiin. Asuntorakentamiseen tai siihen liittyvään yhdyskuntarakentamiseen lunastettavaan alueeseen voi sisältyä myös virkistys- ja suojelualueita.

- 101 §: LUNASTUS- JA KORVAUSVELVOLLISUUS.

Jos maa asemakaavassa tai 43 §:n 2 momentissa tarkoitetun määräyksen nojalla yleiskaavassa on osoitettu käytettäväksi muuhun tarkoitukseen kuin yksityiseen rakennustoimintaan eikä maanomistaja sen vuoksi voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen aluettaan, kunta tai, jos alue on kaavassa tarkoitettu tai osoitettu valtion tarpeisiin, tämä on velvollinen lunastamaan alueen tai suorittamaan haitasta korvauksen. Kohtuullista hyötyä arvioitaessa otetaan huomioon yleiskaavasta tai ranta-asemakaavasta maanomistajalle johtuva hyöty. Lunastus- tai korvausvelvollisuus ei koske 75 §:ssä tarkoitettua yhteiskäyttöaluetta, 91 §:ssä tarkoitettua aluetta (yksityinen loma-, matkailu- tms hanke), 93 §:ssä tarkoitettua yleisen tien tiealuetta eikä 94 §:ssä tarkoitettua katualuetta. Tässä momentissa tarkoitettu lunastus- tai korvausvelvollisuus voi koskea maa- ja metsätalousaluetta varten osoitettua aluetta vain, jos kaavassa on asetettu sen käyttöä koskevia erityisiä rajoituksia. Kun 1 momentin nojalla vaaditaan lunastettavaksi vain osa omistajalle kuuluvasta, yleiskaavaan tai asemakaavaan otetusta yhtenäisestä alueesta, kunnalla tai valtiolla on oikeus lunastaa koko alue.

- 102 §: LUNASTUS- JA KORVAUSVELVOLLISUUDEN RAJOITUS.

Kunnan tai valtion 101 §:ssä säädetty lunastus- tai korvausvelvollisuus tulee voimaan vasta kun maanomistajan hakemus saada poikkeus rajoituksesta on hylätty ja päätös on saanut lainvoiman.

Kunta ja valtio vapautuvat lunastus- tai korvausvelvollisuudestaan, jos yleiskaavan tai asemakaavan muutoksen johdosta aluetta voidaan käyttää kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla yksityisiin tarpeisiin eikä lunastus- tai korvausvelvollisuutta koskevaa asiaa ole vielä lainvoimaisesti ratkaistu.

Lunastus- tai korvausvelvollisuutta ratkaistaessa ei oteta huomioon niitä muutoksia omistussuhteissa ja kiinteistöjaotuksessa, jotka ovat tapahtuneet yleiskaavan tai asemakaavan hyväksymisen jälkeen, ellei niitä ole tehty kaavan toteuttamista varten.

- 108 §: KORVAUS RAKENNUKSESTA YNNÄ MUUSTA SEKÄ ERITYISESTÄ VAHINGOSTA.

Kunnalle siirtyvällä alueella olevat rakennukset, puut, istutukset ja laitteet on kunnan korvattava maanomistajalle.

Jos alueen siirtymisestä korvauksetta kunnalle aiheutuu maanomistajalle erityistä vahinkoa ja sitä olosuhteisiin katsoen on pidettävä kohtuuttomana, kunnan on korvattava vahinko. Laki on sama, jos alueeseen kohdistuvan oikeuden raukeamisesta aiheutuu oikeuden haltijalle vahinkoa.

Rakennus- ja soranottoaikan menettämisestä maksetaan korvausta siten kuin lunastuslaissa säädetään.

- 110 §: KEHITTÄMISALUEET.

Kunta voi määräajaksi, enintään 10 vuodeksi, nimetä yhden tai useamman rajatun alueen kunnasta kehittämisalueeksi.

Kehittämisalueeksi voidaan nimetä rakennettu alue, jonka uusimista, suojelemista, elinympäristön parantamista, käyttötarkoituksen muuttamista tai muuta yleistä tarvetta koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi erityiset kehittämis- tai toteuttamistoimenpiteet ovat tarpeen.

Kehittämisalueeksi voidaan nimetä myös rakentamaton alue, milloin sen rakentaminen on asunto- tai elinkeinopoliittisista syistä tarpeen ja sen toteuttaminen maanomistuksen pirstoutuneisuudesta, kiinteistöjaotuksen hajanaisuudesta tai muusta vastaavasta syystä edellyttää erityisiä kehittämis- tai toteuttamistoimenpiteitä.

- 111 § 1 mom: PÄÄTÖS NIMEÄMISESTÄ.

Päätös kehittämisalueeksi nimeämisestä voidaan tehdä yleis- tai asemakaavan laatimista tai muuttamista koskevan päätöksen yhteydessä taikka oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa tai asemakaavassa. Päätös kehittämisalueesta voidaan tehdä myös erillisinä, milloin kaavan laatiminen tai muuttaminen ei alueen kehittämiseksi ole tarpeen.

- 127 § 1 mom: RAKENNUKSEN PURKAMISLUPA.

Rakennusta tai sen osaa ei saa ilman lupaa purkaa asemakaava-alueella tai alueella, jolla on voimassa 53 §:ssä tarkoitettu rakennuskielto asemakaavan laatimiseksi. Lupa on myös tarpeen, jos yleiskaavassa niin määrätään.

- 128 § 1-2, 4 mom: MAISEMATYÖLUPA.

Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman lupaa (toimenpiderajoitus):

- 1) asemakaava-alueella,
  - 2) yleiskaava-alueella, jos yleiskaavassa niin määrätään; eikä
  - 3) alueella, jolla on voimassa 53 §:ssä tarkoitettu rakennuskielto asemakaavan laatimiseksi tai jolle yleiskaavan laatimista tai muuttamista varten on niin määrätty.
- Lupaa ei tarvita yleis- tai asemakaavan toteuttamiseksi tarpeellisten taikka myönnetyn rakennus- tai toimenpideluvan mukaisten töiden suorittamiseen eikä vaikutuksiltaan vähäisiin toimenpiteisiin.

Maisematyölupaa koskevia säännöksiä ei sovelleta sellaiseen maa-ainesten ottamiseen, johon tarvitaan maa-aineslaissa (555/1981) tarkoitettu lupa.

- 136 §: RAKENNUSLUVAN EDELLYTYKSET ASEMAKAAVAN ULKOPUOLELLA.

Rakennusluvan myöntämisen edellytyksenä asemakaava-alueen ulkopuolella on, että:

- 1) ...

.....

5) maakuntakaavasta tai yleiskaavasta johtuvat 33 ja 43 §:n mahdolliset rajoitukset otetaan huomioon.

Mitä 135 §:n 2 momentissa säädetään, koskee rakentamista myös asemakaava-alueen ulkopuolella.

- 137 § 1-4 mom: RAKENNUSLUVAN ERITYISET EDELLYTYKSET SUUNNITTELUTARVEALUEELLA.

Sen lisäksi, mitä rakennusluvan edellytyksistä muutoin säädetään, rakennusluvan myöntäminen 16 §:ssä tarkoitetulla suunnittelutarvealueella, jolle ei ole hyväksytty asemakaavaa, edellyttää, että rakentaminen:

- 1) ei aiheuta haittaa kaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;
  - 2) ei aiheuta haitallista yhdyskuntakehitystä; ja
  - 3) on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista.
- Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, saa rakentaa jo olevaan asuntoon tai maatilaan kuuluvan talousrakennuksen.
- Jos kyläalueella tai muulla maaseutualueella, jolla rakentamispaine on vähäistä, on voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava, 1 momentissa säädetty rakennusluvan erityiset edellytykset olemassa olevaa asutusta täydentävän, enintään kaksiasuntoisen asuinrakennuksen tai maatalouden harjoittamisen kannalta tarpeellisen rakennuksen osalta on katsottava selvitetyn yleiskaavassa.

Rakentaminen suunnittelutarvealueelle ei myöskään saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheutta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita

vaikutuksia.

**- 140 §:MAISEMATYÖLUVAN EDELLYTYKSET.**

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai yleiskaava, maisematyöluva on myönnettävä, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuva.

Alueella, jolle kunta on määrännyt rakennuskiellon asemakaavan laatimista tai muuttamista varten tai jolle yleiskaavan laatimista varten on määrätty toimenpiderajoitus (38.1 §), lupa voidaan myöntää, jollei toimenpide tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle taikka turmele kaupunki- tai maisemakuva.

Jos lupa kaivamiseen tai louhimiseen evätään yleiskaavassa olevan erityisen määräyksen nojalla taikka asemakaava-alueella, missä kaavaa ei ole päätetty muuttaa, lunnastusvelvollisuudesta on voimassa, mitä maa-aineslain 8 §:ssä säädetään. Jos lupa muuhun toimenpiteeseen mainituilla alueilla evätään eikä maanomistaja sen vuoksi voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen maataan, hänellä on oikeus saada kunnalta tai, jos alue on tarkoitettu tai osoitettu valtion tarpeisiin, tältä korvaus vahingosta, joka hänelle siitä aiheutuu.

**- 146 §: RAKENTAMINEN PUOLUSTUSTARKOITUSTA VARTEN.**

Ilman tässä laissa säädettyä lupaa on sallittua rakentaa valtion hallinnassa olevilla alueilla välittömästi puolustustarkoituksiin liittyviä rakennuksia, rakennelmia ja laitteita. Mitä rakennustyön viranomaisvalvonnasta säädetään, ei koske rakentamista puolustustarkoitusta varten.

**- 171 §: POIKKEAMISVALTA.**

Kunta voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen tässä laissa säädettyistä tai sen nojalla annetuista rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista.

Kunta ei kuitenkaan saa myöntää poikkeusta, kun kysymys on:

- 1) uuden rakennuksen rakentamisesta ranta-alueelle, jolla ei ole voimassa 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua kaavaa;
- 2)...
- 3) Poikkeamisesta rakennuksen suojelua koskevasta kaavamääräyksestä; tai
- 4)...

Poikkeamisen 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa voi myöntää alueellinen ympäristökeskus.

Tämän pykälän mukaista poikkeusta ei voida myöntää maisematyölupaa koskevista säännöksistä eikä 137 §:ssä säädettyistä rakennusluvan erityisistä edellytyksistä suunnittelutarvealueella.

**- 177 § 1,3 ja 5 mom: MÄÄRÄYS SUUNNITTELUVELVOITTEEN TOTEUTTAMISEKSI.**

Jollei kunta huolehdi rakennusjärjestyksen, tarpeellisten yleiskaavojen tai asemakaavojen laatimisesta taikka pitämisestä ajan tasalla ja on ilmeistä, että, se vaikeuttaa laissa alueiden käytön suunnittelulle tai rakentamisen ohjaukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamista, asianomainen ministeriö voi asetaa määräajan, jonka kuluessa sitä koskeva päätös on tehtävä.

Jollei 1 momentissa tarkoitettua määräystä noudateta, ministeriö voi velvoittaa kunnan siihen uhkasakolla.

Kun ministeriö on antanut 1 momentissa tarkoitettun määräyksen asema- tai yleiskaavan laatimisesta tai muuttamisesta, on määräyksen tarkoittamalla alueella voimassa 128 §:ssä tarkoitettu toimenpiderajoitus.

- 195 § 1-2 ja 4 mom: VIRANOMAISEN OIKAISUKEHOITUS KAAVA-ASIASSA.

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään muutoksenhausta, alueellinen ympäristökeskus voi kunnan hyväksytyä yleiskaavan tai asemakaavan tehdä kunnalle kirjallisen oikaisukehotuksen, jos kaava on laadittu ottamatta huomioon valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita tai muutoin vastoin lain säädöksiä ja on yleisen edun mukaista saattaa asia uudelleen kunnassa päätettäväksi.

Oikaisukehoitus tulee tehdä kaavaa koskevan päätöksen valitusajan kuluessa. Oikaisukehoituksen antamiseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Oikaisukehotuksen johdosta kunnanvaltuuston on tehtävä kaavaa koskeva päätös. Jollei valtuusto tee päätöstä 6 kuukauden kuluessa oikaisukehotuksesta, kaavan hyväksymispäätös on katsottava rauenneeksi.

- 201 § 1 mom osittain: KAAVAPÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOKELPOISUUS.

..... Kunnanhallitus voi valitusajan kuluttua määrätä yleis- ja asemakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman kaava-alueen siltä osalta, johon valituksen ei voida katsoa kohdistuvan. Kunnan on annettava päätös viivytyksettä tiedoksi valittajalle ja muutoksenhakuviranomaiselle. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.



## 4.6 KAAVOITUSOHJELMA

Osayleiskaavan laatimisprosessin yhteydessä on selvitelty myös Merikaarron asemakaavan ajanmukaisuutta.

On havaittu, että asemakaava voimassa olevilta osiltaan on ajan tasalla eikä tarkistus-  
tarpeita ole ilmennyt. Sitäpaitsi asemakaava-alueet on lähes kokonaan jo rakennettu-  
kin kaavan mukaisesti.

Uusien asemakaavoitettavaksi tarkoitettujen alueiden (AP-2) tärkeysjärjestys on  
tämänhetkisen tilanteen mukaan arvioitu seuraavaksi:

- Holttilan eteläpuolisen metsäalueen pohjoisimmat osat.
- Annalan-Kolkinkosken välinen alue.
- Kolkinkosken pohjoispuoliset ranta-alueet.
- Alainenpään alueen luoteisosat.

Myös Saarensivun asuinalueen (AT) jonkinasteista kaavallista tarkastelua pidetään  
ajankohtaisena.

## 5 SUUNNITTELUVAIHEET

- Aloite kaavan laatimiseen on tullut kunnan taholta.
  - Syksyllä 1998 kunta teki päätöksen osayleiskaavoitustyön käynnistämisestä.
  - Kaavoitustyö aloitettiin syksyllä 1999.
  - 1.9.1999 Vaasassa pidettiin neuvottelu, jossa sovittiin, että kaavanlaatija antaa kunnalle käsittelyn pohjaksi osayleiskaavan laatimista koskevan kustannusarvion ja työohjelman. Neuvottelussa sovittiin likimääräisesti osayleiskaavan aluerajaus.
  - 2.9.1999 kaavanlaatija teki tarkemman aluerajausehdotuksen ja kaavoitusta koskevan työohjelman ja kustannusarvion, jotka lähetettiin kunnalle.
  - 30.9.1999 tekninen lautakunta hyväksyi tarjouksen ja kaavoitustyön jatkamisen vuosina 1999-2000. Lautakunta ehdottaa kaavan laatimista oikeusvaikutteisena.
  - Marraskuussa 1999 kavoitustyö aloitettiin alustavilla maastokäynneillä sekä "Osallistumis- ja arviointisuunnitelman" (MRL 63 §) laatimisella.
  - 19.1.2000 alueen asukkaille järjestettiin informaatiotilaisuus yleiskaavoituksesta Merikaarron koululla. Samassa yhteydessä maanomistajat ja asukkaat saivat myös esittää toivomuksiaan ja suunnitelmiaan. Tilaisuudesta oli kuulutettu lehdissä ja kunnan ilmoitustaululla.
  - 17.2.2000 klo 14-20 alueen asukkaille pidettiin vastaanotto Merikaarron koululla, jolloin he saivat esittää toivomuksiaan ja suunnitelmiaan laadittavan kaavan suhteen. Tilaisuudesta oli kuulutettu kunnan ilmoitustaululla ja sanomalehdessä.
  - 13.3.2000 Länsi-Suomen ympäristökeskuksessa pidettiin yleiskaavasta ns. "suuri viranomaisneuvottelu", jossa olivat edustettuina Vähänkyrön kunta, Mustasaaren kunta, Länsi-Suomen Ympäristökeskus, Vaasan tiepiiri, Pohjanmaan museo, E-P:n maaseutukeskus ja kaavanlaatija Plan-Ark Oy. Tilaisuudesta oli lähetetty kutsu jokaiselle.
  - Maaliskuun aikana 2000 laadittiin alustava osayleiskaavaluonnos.
  - 27.3.2000 kunnan ja kaavanlaatijan kesken pidettiin neuvottelu osayleiskaavoituksesta Vähänkyrön kunnassa.
  - Kesällä 2000 biologi, FK Tuija Warén (Turnstone Nature) laati alueen luontoselvityksen, jota koskeva selvitys- ja ehdotusraportti valmistui 17.8.2000.
  - Syyskuussa 2000 kaavanlaatija tarkisti keväällä laadittua alustavaa kaavaluonnosta ja siinä huomioitiin luontoselvityksen aiheuttamat aluevaraukset.
  - 5.10.2000 Vähänkyrön kunnan ja kaavanlaatijan kesken pidettiin neuvottelu kaavaluonnoksesta. Sovittiin, että rakennusinventoinnin valmistuttua ja sen osoittamien lisäysten ja tarkistusten valmistuttua kaavaluonnos asetetaan epävirallisesti yleisesti nähtäville (MRL 6 § ja 62 §).
- Kaavaluonnosta tarkistetaan mahdollisten huomautusten ja lausuntojen johdosta ja sen jälkeen pidetään suuri viranomaisneuvottelu (MRL 66 §).
- 15.2.2001 kunnassa pidettiin neuvottelu kunnan ja kaavanlaatijan kesken. Mukana oli myös rakennusinventoinnin tekijä Anneli Björqvist ja käsiteltiin inventoinnin tulokset.
  - 30.3.2001 kunta lähetti erillisen tiedotteen jokaiselle sellaiselle maanomistajalle, jonka omistamia rakennuksia rakennusinventoinnin yhteydessä sen tekijän toimesta sijoitettiin ns tärkeimpään luokkaan, eli joiden rakennuksia toivotaan säilytettäväksi ja ehkä tehtäväksi siitä suojelumerkintä yleiskaavaan.
  - 2.4 - 12.4.2001 osayleiskaava oli epävirallisesti yleisesti nähtävänä Vähänkyrön kunnassa. Siitä oli ilmoitettu niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Nähtävillä olon aikana maanomistajilla ja asukkailla oli mahdollisuus tehdä kirjallisia huomautuksia. Huomautuksia tehtiin muutama kappale.
  - 5.4.2001 Merikaarron koululla pidettiin asukkaille esittely- ja kuulemistilaisuus.

Nähtävillä olon aikana maanomistajilla ja asukkailla oli mahdollisuus tehdä kirjallisia huomautuksia. Huomautuksia tehtiin muutama kappale.

- 5.4.2001 Merikaarron koululla pidettiin asukkaille esittely- ja kuulemistilaisuus. Paikalla oli kunnan ja kaavanlaatijan edustaja.

- 17.4.2001 pidettiin Länsi-Suomen Ympäristökeskuksessa suuri viranomaisneuvottelu. Esiin tuli eräitä asioita, joiden suhteen kaavaehdotusta vielä tarkistetaan. Todettiin, että tämän jälkeen ei osayleiskaavan osalta enää tarvitse järjestää viranomaisneuvottelua.

- 3.5.2001 kaavanlaatija keskusteli Ympäristökeskuksen edustajan kanssa sikaloita ja muun karjanhoidon eläinmäärien vaikutuksista kaavan merkintöihin.

- 10.5.2001 pidettiin neuvottelu kunnan ja kaavanlaatijan edustajien kesken Vähäsäkrössä.

Käytiin läpi koko kaavaehdotus sekä viimeisimmät kaavamerkinnot selityksineen ja määräyksineen, joita oli osittain muutettu ja selvennetty sekä merkkien selitystekstejä poistettu ja lyhennetty suuressa viranomaisneuvottelussa esiin tulleiden kannanottojen perusteella. Kyläalueet (AT) sekä eräät nykyiseen asemakaava-alueeseen liittyvät rakentamattomat uudet asuinalueet varataan suunnittelutarvealueen merkinnällä (st).

Kaavamääräyksiä lisätään mm antamalla eräille alueille MRL:n 43 § 2 momentin mukaisen rakentamisrajoituksen ja toimenpiderajoituksen.

Päätettiin, että kunta neuvottelee vielä erikseen sikalanomistajien kanssa, jolloin selvitetään heidän tulevaisuuden suunnitelmiaan.

- 9.11.2001 kaavanlaatija neuvotteli Pohjanmaan Metsäkeskuksen edustajan kanssa metsien hoitoa ja käyttöä koskevista kaavamääräyksistä. Neuvottelussa määriteltiin niitä rajoituksia, joita muiden lakien (metsälaki ja asetus ym) säädöksiä loukkaamatta voidaan antaa osayleiskaavassa.

- Joulukuussa 2001 kunta keskuudessaan käsitteli ja otti kantaa rakennusinventoinnin tuloksiin ja arvotti sekä määritteli yleiskaavaan merkittävät suojelukohteet.

- Tammikuussa 2002 kaavanlaatija neuvotteli Ympäristökeskuksen edustajan kanssa kotieläintalouden suuryksiköiden huomioimisesta kaavassa ja niiden merkintätavasta (ME-1).

Osayleiskaava pyritään saamaan virallisesti yleisesti nähtäville mahdollisimman pian vuoden 2002 alkupuolella.

Plan-Ark Oy  
Vaasa 21.1.2002

  
Veli Vähämäki  
maanmittausinsinööriDI

## JATKOTOIMET.

- 19.3. - 17.4.2002 osayleiskaava oli virallisesti nähtävillä kunnassa. Siitä pyydettiin Ympäristökeskuksen ja Pohjanmaan liiton lausunnot.

Nähtävillä olon aikana ehdotusta koskien jätettiin 25 kpl kirjallisia huomautuksia. Lausunnon antoivat Ympäristökeskus, Pohjanmaan liitto, Vaasan tiepiiri ja Mustasaa-ren kunta.

- 10.5.2002 pidettiin kunnan ja kaavanlaatijan kesken neuvottelu kaavaehdotusta vastaan jätetyistä huomautuksista.

- 17.5.2002 kaavanlaatija antoi kunnalle vastineen kaavaehdotusta vastaan jätetyistä

huomautuksista ja lausunnoista (liite).

Vastineessaan kaavanlaatija esitti kaavaehdotukseen tehtäväksi eräitä tarkistuksia huomautuksissa ja Pohjanmaan liiton lausunnossa esitettyjen asioiden osittaiseksi huomioimiseksi.

- 12.8.2002 kaavanlaatija oli esittelemässä kunnanhallitukselle kannanottoaan ehdotusta vatsaan jätetyistä huomautuksista.

- Elo-syyskuussa 2002 kunta pyysi huomautusentekijöiltä vastinetta siitä lausunnosta ja kannanotosta, jonka kaavanlaatija heidän aikaisempaan huomautukseensa oli ottanut.

- 14.10.2002 kunnassa pidettiin seminaari kunnanhallituksen jäsenille ja valtuuston puheenjohtajistolle sekä kaavoituksessa mukana oleville virkamiehille. Tilaisuudessa oli mukana kaavanlaatija Veli Vähämäki.

Tilaisuudessa kaavanlaatija esitteli yleiskaavan merkitystä, sen laatimisen periaatteita ja oikeudellisia vaikutuksia. Käytiin läpi kaikki kaavaehdotusta vastaan tehdyt huomautukset.

- 23.10.2002 kaavanlaatija antoi lausuntonsa niistä huomautuksista, jotka tehtiin kaavaa vastaan elo-syyskuussa 2002 (liite). Kuusi huomautusentekijää uusi huomautuksensa ja uusia huomautuksia teki kaksi maanomistajaa. Lisäksi lausunnossa otettiin kantaa Ympäristökeskuksen, Vaasan tiepiirin ja Mustasaaren kunnan lausuntoihin.

Kaavanlaatija esitti kaavaehdotukseen eräitä vähäisiä tarkistuksia.

- 11.2.2003 pidettiin neuvottelu kunnan ja kaavanlaatijan kesken. Käytiin läpi aikaisempia kannanottoja ja todettiin niissä esitetyt asiat.

Kunnanhallitus käsittelee asiaa piakkoin.

- 12.2.2003 kunnanhallitus käsitteli osayleiskaavaehdotuksen ja sitä koskevat huomautukset ja lausunnot sekä kaavanlaatijan niistä antamat vastineet.

Kunnanhallitus päätti kaavaehdotukseen tehtäväksi useita tarkistuksia (kunnanhallituksen pöytäkirja liitteenä) ja päätti asettaa tarkistetun osayleiskaavaehdotuksen uudelleen yleisesti nähtäväksi 30 päivän ajaksi.

- 25.4. - 26.5.2003 osayleiskaavaehdotus oli tarkistetussa muodossaan uudelleen virallisesti yleisesti nähtävillä.

Nähtävillä olon aikana kaavaehdotusta vastaan jätettiin 7 kpl kirjallisia muistutuksia.

- 6.6.2003 kaavanlaatija antoi lausuntonsa (liite) niistä huomautuksista, jotka tehtiin kaavaehdotusta vastaan. Kolme huomautusentekijää uusi huomautuksensa ja uusia huomautuksia tehtiin 4 kpl.

Kaavanlaatija esitti kaavaehdotukseen kaksi vähäistä tarkistusta.

- 11.8.2003 kunnanhallitus käsitteli osayleiskaavaehdotuksen ja sitä koskevat huomautukset sekä kaavanlaatijan niistä antaman vastineen.

Kunnanhallitus päätti kaavaehdotukseen tehtäväksi tarkistuksia (kunnanhallituksen pöytäkirja liitteenä), jonka jälkeen kaavaehdotus esitetään valtuuston hyväksyttäväksi.

- 25.8.2003 kunnanhallitus käsitteli vielä kaavaehdotusta ja päätti, että siitä poistetaan pysäköintialuevaraus (LP) Alaisenpään alueella ja kaavaehdotus esitetään valtuuston hyväksyttäväksi.

Plan-Ark Oy  
Vaasa 28.8.2003

Maanmittausinsinööri DI Veli Vähämäki



# VÄHÄKYRÖN KUNTA

## MERIKAARTO OSAYLEISKAAVA 2020

### OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA.

Vähänkyrön kunnan Merikaarron osayleiskaavan arviointisuunnitelman laatimisessa sovelletaan 1.1.2000 voimaantullutta maankäyttö- ja rakennuslakia.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sisältää selvityksen suunnitelualueesta ja suunnittelussa käsiteltävistä keskeisistä asioista sekä osallisista ja suunnitelman siitä, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi järjestetään.

Suunnitelmasta neuvotellaan tarvittaessa ympäristökeskuksen kanssa.

#### 1. Suunnittelun kohde ja suunnitelma.

##### **Suunnittelutehtävä.**

Suunnittelutehtävänä on osayleiskaavan laatiminen.  
Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena.

##### **Suunnittelualue.**

Osayleiskaavoituksen kohteena ovat Vähänkyrön kunnan Merikaarron taajama-alueet ympäristöineen. Idässä alue ulottuu kirkonseudun osayleiskaava-alueen rajaan saakka ja lännessä rajana on Vähänkyrön ja Mustasaaren kuntien välinen raja. Kartta alueesta on liitteenä. Suunnittelualue käsittää noin 500-1000 metrin levyisen vyöhykkeen Kyrönjokivarren molemmilla puolilla. Osayleiskaava-alueen pinta-ala on noin 1400 ha.

Suunnitelun toteuduttua Vähänkyrön kunnan "taajamavyöhyke" Tervajoelta Isonkyrön kunnan rajalta Merikaartoon Mustasaaren rajaan saakka on koko matkallaan osayleiskaavan piirissä.

#### 2. Suunnittelussa käsiteltävät keskeiset asiat.

Merikaarron osayleiskaavoituksen yhteydessä käsitellään maankäyttö- ja rakennuslaissa edellytetyt asiat.

Keskeiset suunnitteluprosessissa käsiteltävät asiat ovat:

##### 1. Inventointi eli selvitys nykytilanteesta.

Erillisselvityksinä alueesta laaditaan

- luontoselvitys sekä
- rakennuskannan ja rakennetun ympäristön inventointi ja niiden perus-

teella tehtävä arvotus.

2. Tavoitteiden asettelu ainakin seuraavien asioiden osalta:
  - yleistavoitteet (kriteereinä mm asioiden tärkeys kestävän kehityksen näkökulmasta)
  - taajaman ja alueen rakenne
  - asuinympäristöt
  - työpaikka-alueet (palvelut, teollisuus, maa- ja metsätalous ym)
  - virkistys ja ulkoilu
  - luonnonympäristö, maisema, suojelu (luontokohteet, rakennukset)
  - tekninen huolto.
3. Mitoitusperusteet kaavassa varattaville eri toiminnoille:
  - asuminen
  - työpaikat
  - virkistys
  - tekninen huolto.
4. Aluevaraukset kaavakartalla esitettynä.
5. Ympäristövaikutukset ja niiden arviointi.
6. Kaavan toteuttaminen.
7. Kaavan oikeusvaikutukset.

### 3. Osalliset.

Osayleiskaava laaditaan rajattua aluetta varten. Sen vaikutukset kuitenkin ulottuvat välittömästi tai välillisesti laajemmalle alueelle.

Osallisia suunnitteluprosessissa ovat:

- suunnittelualueen asukkaat ja maanomistajat sekä muut oikeuden haltijat.
- alueen ulkopuolella, sen lähivyöhykkeellä, olevat asukkaat ja maanomistajat, joiden oloihin kaavan laatimisella katsotaan olevan huomattavaa vaikutusta.
- Vähänkyrön kunnan hallintokunnat ja lautakunnat
- kunnan sähkölaitos
- alueella toimivat yhdistykset
- Mustasaaren kunta
- Länsi-Suomen Ympäristökeskus
- Länsi-Suomen lääninhallitus
- Vaasan tiepiiri
- Pohjanmaan liitto
- Pohjanmaan museo (museovirasto)
- Etelä-Pohjanmaan maaseutukeskus
- Pohjanmaan TE-keskus
- Vaasan vesilaitos
- Kyrönjoen neuvottelukunta

### 4. Kaavan vaikutusten arviointi.

Osayleiskaavan vaikutuksia tuodaan esiin ja niitä voidaan tarpeellisessa määrin yhdessä arvioida kaikissa niissä tilaisuuksissa ja tilanteissa, joissa ollaan yhteydessä

eri asianosais- ja osallisryhmiin.

Arviointia edellytetään laissa (MRL 9 §) ainakin suunnitelman toteuttamisen ympäristöllisistä, yhdyskuntataloudellisista, sosiaalisista sekä kulttuuri- ja muista vaikutuksista.

Lopullinen kaavaselostus sisältää tarpeellisessa laajuudessa yhteenvedon ja arvion kaavan ympäristövaikutuksista.

## 5. Vuorovaikutusmenettely suunnittelun aikana. Osallistuminen, tiedottaminen, päätöksenteko.

Osayleiskaavan laatiminen tapahtuu kiinteässä yhteistyössä kunnan ja asukkaiden sekä eri viranomaistahojen kanssa. Työ sisältää tarpeellisen vuorovaikutuksen aikaansaamiseksi ainakin seuraavat vaiheet.

- Alkuneuvottelu kunnan kanssa syksyllä 1999.
- Esittelytilaisuus asukkaille Merikaarron koululla. Tilaisuudessa selvitetään asukkaille yleiskaavoituksen tarkoitusta ja merkitystä ja myös sen oikeusvaikutuksia. Tilaisuudesta kuulutetaan kunnan ilmoitustaululla ja paikallisessa lehdessä. Kuulutuksessa selitetään lyhyesti tilaisuuden tarkoitus.
- Tilaisuus pidettiin 19.1.2000. ✓
- Asukkaiden alustava kuuleminen vastaanoton muodossa. Vastaanottotilaisuus järjestetään Merikaarron koululla kuulutuksessa ilmoitettavana aikana, jona aikana asianosaisilla on mahdollisuus tulla selvittämään omia toivomuksiaan ja näkökohtiaan kaavoitukseen liittyen.
- Vastaanotto pidettiin 17.2.2000 klo 14-20. ✓
- Viranomaisneuvottelu, jonka järjestää Länsi-Suomen Ympäristökeskus kunnan kanssa sovittavalla tavalla. Tilaisuuteen kutsutaan myös muut viranomaistahot ja osalliset, joiden toimintakenttään suunnittelu vaikuttaa.
- Suuri viranomaisneuvottelu pidettiin 13.3.2000. ✓
- Laaditaan alustavat kaavaluonnokset.
- Neuvottelu kunnan kanssa.
- Kaavaluonnosten ja niiden vaikutusten esittely asianosaisille. Esittelytilaisuus järjestetään Merikaarron koululla. Siitä ilmoitetaan ja kuulutetaan kuten edellä. Tilaisuudessa voidaan yhteisesti samalla arvioida suunnitelmien vaikutuksia asianosaisen oloihin. Asianosaiset voivat esittää toivomuksiaan ja suunnitelmiaan. ✓
- Neuvottelut tarpeellisessa määrin viranomaisten kanssa.
- Laaditaan neuvottelujen ja kuulemisen perusteella osayleiskaavaehdotus.
- Neuvottelu kunnan kanssa.
- Asetetaan kaavaehdotus epävirallisesti nähtäville esim. 10 päivän ajaksi. Siitä kuulutetaan. Nähtävilläoloaikana voidaan tehdä kirjallisia huomautuksia.
- Em nähtävilläoloaikana pidetään esittely- ja kuulemistilaisuus ja vastaanotto asianosaisille Merikaarron koululla. Tiedotus kuten edellä. Tilaisuudessa asianosaisille esitellään ehdotusta ja heillä on mahdollisuus esittää omia toivomuksiaan ja näkökohtiaan. Yhdessä voidaan keskustella suunnitelman vaikutuksista ja arvioida vaikutusten merkitystä asianosaisille ja ympäristölle.
- Pidetään viranomaisneuvottelu.
- Laaditaan tarkistettu osayleiskaavaehdotus.
- Neuvottelu kunnan kanssa.
- Tehdään mahdolliset tarkistukset kaavaehdotukseen.
- Asetetaan kaavaehdotus virallisesti nähtäville 30 päivän ajaksi. Pyydetään tarpeelliset lausunnot. Mahdollisuus tehdä kirjallisia huomautuksia nähtävilläolon aikana.
- Tehdään mahdolliset tarkistukset kaavaehdotukseen.
- Lautakunta ja kunnanhallitus käsittelevät kaavaehdotuksen.
- Valtuusto hyväksyy kaavaehdotuksen. Päätöksestä mahdollisuus valittaa Vaasan hallinto-oikeuteen.

## 6. Yhteystiedot.

Osayleiskaava-asiassa tiedustelut osoitetaan Vähänkyrön kunnan viranomaisille,  
puh. 4751111 (vaihe).

Käyntiosoite: Kunnantalo, Vähänkyröntie.

- Tekninen johtaja Tapani Lehto puh. 4751230, 0500-665776

- Maanmittausteknikko Juha Vahvaselkä puh.4751239, 0500-867063.